

Podpora rozvoje
Olomouckého kraje

ANALÝZA VYUŽITÍ SPORTOVNÍCH ZAŘÍZENÍ ŠKOL VEŘEJNOSTÍ

ZADAVATEL:

Krajský úřad Olomouckého kraje

Odbor strategického rozvoje kraj

ZHOTOVITEL:

Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy

OBSAH

ÚVOD.....	3
1. SPORT – SPOLEČENSKÝ FENOMÉN DNEŠKA	5
2. STRATEGICKÉ A KONCEPČNÍ DOKUMENTY.....	9
2.1 DOKUMENTY NA EVROPSKÉ ÚROVNI.....	9
2.1.1 <i>Evropská charta sportu</i>	9
2.1.2 <i>Doporučení z ministerské úrovně</i>	11
2.2 STRATEGICKÉ A KONCEPČNÍ DOKUMENTY V OBLASTI TĚLESNÉ KULTURY NA ÚROVNI STÁTU	11
2.3 DOKUMENTY V OBLASTI TĚLESNÉ KULTURY NA KRAJSKÉ ÚROVNI.....	12
2.3.1 <i>Strategie rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji.....</i>	13
3. ANALYTICKÁ ČÁST.....	16
3.1 PRŮZKUM VYUŽITELNOSTI ŠKOLSKÝCH SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI.....	17
4. NÁVRHOVÁ ČÁST.....	34
4.1 VÝZNAM REKREACE A SPORTU V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU.....	34
4.2 NÁVRH PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ ZA ÚČELEM ZVÝŠENÍ VYUŽITELNOSTI SPORTOVNÍCH ZAŘÍZENÍ ŠKOL.....	34
4.2.1 <i>Kvalita sportovních zařízení</i>	35
4.2.2 <i>Potřeba výstavby školských sportovních zařízení</i>	36
4.2.3 <i>Shrnující doporučení</i>	41
4.3 EVROPSKÉ DOTACE PROSTŘEDNICTVÍM REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU STŘEDNÍ MORAVA	43
4.3.1 <i>Prioritní osy a strategie</i>	44
4.3.2 <i>Detailní popis aktivit dle oblastí podpory se zaměřením na sportoviště v OK vycházející z programového a prováděcího dokumentu.....</i>	48
4.4 EVROPSKÉ DOTACE PROSTŘEDNICTVÍM PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR.....	58
4.5 EVROPSKÉ DOTACE PROSTŘEDNICTVÍM FINANČNÍHO MECHANISMU EHP / NORSKA.....	60
4.6 STÁTNÍ DOTACE PROSTŘEDNICTVÍM PROGRAMŮ NA PODPORU SPORTU (MŠMT).....	61
4.6.1 <i>Neinvestiční prostředky</i>	62
4.6.2 <i>Investiční prostředky.....</i>	63
4.6.3 <i>Státní podpora sportu pro rok 2009</i>	63
4.7 KRAJSKÉ DOTACE PROSTŘEDNICTVÍM PROGRAMU OBNOVY VENKOVA	64
4.8 OBECNÉ ZÁSADY PRO PŘÍPRAVU A FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ; FINANCOVÁNÍ Z ROZPOČTU OLOMOUCKÉHO KRAJE.....	66
ZÁVĚR.....	69
PŘÍLOHY	71
ZDROJE	71

Úvod

Cílem předkládané analýzy je poskytnout podkladový materiál pro zvýšení efektivity a synergie při využití zdrojů intervenčních mechanismů i zdrojů Olomouckého kraje, navrhnout potenciální priority v této oblasti pro Olomoucký kraj a maximalizovat absorpční kapacity škol a vzdělávacích zařízení na území Olomouckého kraje v oblasti infrastruktury a vybavenosti pro sportovní a volnočasové aktivity.

Odůvodnění

Analýza je zpracována za účelem zmapování využitelnosti školských sportovních zařízení základních a středních škol v Olomouckém kraji, přičemž byly respektovány potřeby vzdělávacích zařízení i potřeby a požadavky (ve smyslu reálné poptávky) široké veřejnosti včetně možností využitelnosti pro potřeby cestovního ruchu. Součástí této analýzy jsou doporučení dalšího postupu financování rozvoje těchto zařízení při využívání možností Regionálního operačního programu (ROP) Střední Morava, konkrétně prioritní osy 2 a prioritní osy 3. Analýza tak slouží jako vodítko při stanovování priorit ROP a představuje argumentační rámec pro optimalizaci alokací veřejných zdrojů určených na rozvoj sportovních zařízení. Vytčená oblast je nadto významná právě tím, že dochází k využití již stávajícího potenciálu. Využívání školních sportovišť a zařízení je dosud ve velmi počátečním stadiu. Přístup skutečně „široké“ veřejnosti k těmto možnostem lze považovat za stále nenaplněný. I k rozvoji tohoto využívání slouží předložený dokument.

Metoda zpracování analýzy

Pro zmapování využitelnosti školských sportovních zařízení vzdělávacími institucemi, širokou veřejností i pro potřeby cestovního ruchu, byl zvolen následující standardní postup práce. V první fázi došlo ke sběru dat prostřednictvím dotazníkového šetření mezi veřejností a řediteli základních a středních škol v Olomouckém kraji, následně byla tato data pro potřeby analýzy vyhodnocena. Sběr dat probíhal formou strukturovaného dotazníkového šetření v rámci celého Olomouckého kraje. Dotazování probíhalo formou uzavřených a otevřených otázek. K závěrečnému shrnutí bylo užito statistických metod práce. Druhou fází je vlastní analýza založená na vyhodnocení. V rámci této analýzy byly použity komparativní a

komparativně-analytická metoda. Z hlediska posunu na časové ose se jedná o synchronně-diachronní přístup založený na minulých a současných datech a vystupující svými záměry do budoucna. Konečně ve třetí fázi bylo přistoupeno k návrhové části, ve které byly definovány nejvhodnější projektové záměry, možnosti jejich financování z veřejných prostředků a využitelnost pro potřeby cestovního ruchu. V této fázi práce bylo použito obdobných metod jako v druhé fázi. Zásadní a nedílnou součástí analýzy je pasportizace školských tělovýchovných a sportovních zařízení (v elektronické podobě).

1. SPORT – SPOLEČENSKÝ FENOMÉN DNEŠKA

Význam sportu pro děti a mládež

Sport v dnešní době není již jen zájmovou činností, ale stává se z něj obsáhlý společenský jev. Kromě výchovy a zájmové činnosti se prolíná i do dalších životních sfér, do sféry ekonomiky, kultury aj. Kromě toho, že **naplňuje volný čas obyvatel**, projevuje se aktivní sport **pozitivně i na zdravotním stavu populace**, vypovídá o stavu dosažené životní úrovně. Sociologický výzkum uskutečněný v roce 1995 agenturou Amasia prokazuje značně diferencovaný přístup občanů ke sportu a tím i míru pohybových aktivit dětí a mládeže. Dostupná data poukazují na fakt, že poměrně malá část dětí a mládeže intenzivně sportuje několikrát v týdnu, někdy i každodenně, na druhé straně velká část dětí i mládeže postrádá jakoukoliv fyzickou aktivitu během svého volného času. Tato zjištění jsou v přímém rozporu s požadavkem na aktivní využití volného času sportem a výchovu tělesně zdatného a zdravého občanstva a obyvatelstva.

Ačkoliv každý mladý člověk by měl mít v denním režimu trvale zakotven aktivní tělesný pohyb, potřeba zvyšování tělesné zátěže a vztah k aktivnímu způsobu života se v průběhu let vyvíjí. V nejranějším období života od 1 do 3 let věku dítěte, kdy se **vyvíjí motorika** a pohybové schopnosti dítěte jsou vhodnými zařízeními, travnaté, udržované a volně přístupné plochy v mírně členitém terénu s různými druhy zeleně, pískoviště, brouzdaliště. Do 6 let věku dítěte pak narůstá potřeba rozmanitosti tělesných aktivit a značně se **rozvíjí pohybové schopnosti**. Vyrůstá tak např. potřeba dostupných **prolézaček, ploch pro jízdu na kole, koloběžkách, prostor vhodných pro výuku plavání** stejně jako **svahů pro sáňkování, lyžování** apod. Od 6 do 10 let si dítě již osvojuje pohybové stereotypy, zahájením školní docházky dochází rovněž k zásadnímu zásahu do denního režimu. Pohybové aktivity se obohacují zejména o **kolektivní míčové hry a atletické prvky**. Stejně tak však narůstá zájem o elektronické a stolní hry. Zahájení tělesné výchovy ve škole se začíná vytvářet vztah ke sportu a tělesným aktivitám. Vhodnými plochami pro sport kromě již výše zmíněných se stávají dále **běžecké a cyklistické stezky, tratě pro bikros a cyklotrial, dráhy pro skateboarding** atd. V dalších obdobích života až do období mladší dospělosti, kdy jsou již plně rozvinuty tělesné i duševní funkce a je tak umožněno plné zatížení organismu, dochází k stabilizaci postoje k aktivnímu způsobu života, předurčující tento vztah v dospělosti.

Vhodné jsou prakticky všechny známé volnočasové aktivity, narůstá zájem o náročnější odvětví sportu stejně jako o adrenalinové sporty. V tuto chvíli narůstá potřeba přístupných ploch pro výkonnostní sport i pro rekreační sport. Jako **vhodné řešení různorodé poptávky se nabízí víceúčelová sportovní zařízení, jejichž potřeba se projevuje i v dalších obdobích života.**¹

Sport a zdraví populace

Pozitivní vztah ke sportu je potřeba u školních dětí a mládeže podporovat již s ohledem na zdraví populace a na případné náklady spojené se zdravotní péčí potřebnou v souvislosti s nevhodným životním stylem, pasivním způsobem života atd. Ze statistických údajů vyplývá, že Češi stejně jako obyvatelé velké části Evropy trpí v současné době **nedostatkem pohybových aktivit**, což v součinnosti s rostoucí životní úrovní způsobuje **rostoucí obezitu populace**. Dle údajů Agentury AFP má nadváhu 52% dospělé populace a 15% dětí do 12 let. Podle údajů některých agentur představují Češi dokonce třetí nejobéznější národ v Evropě. Přitom právě přiměřené tělesná aktivita patří k intervenujícím činitelům zdraví a délky lidského života, jež nelze jiným způsobem nahradit. Vzhledem ke stálému snižování přirozené fyzické zátěže u všech věkových skupin občanů je proto funkce tělovýchovy a sportu v současné době v jejich životě nezastupitelná. Soustavně se **zvyšují počty zdravotně oslabených dětí, nárůst civilizačních chorob** se projevuje i v počtech občanů s částečným invalidním důchodem (144 tis.) a plně invalidních (390 tis.). Dokonce 41% dětí a mládeže trpí v důsledku sedavého způsobu života a nedostatečné pohybové aktivity nějakým typem zdravotního oslabení.² Proto je vhodné a žádoucí **podporovat a umožňovat sportování všem občanům, jako zálibu ve volném čase respektive jako prostředek k upevňování zdraví a zlepšování tělesné kondice**. Důraz na aktivní kroky k odvrácení úbytku tělesné aktivity a návrhy opatření ke zvýšení tělesné aktivity populace klade mj. Bílá kniha Evropské komise s názvem „Strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou“.³

¹ KUČERA, Miroslav, MÁČEK, Miloš. *Sport mládeže očima lékaře*. 1. vyd. Praha : Olympia, 1975. 183 s. ISBN 27-043-75. (s.7-31)

² MŠMT: Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v České republice : Usnesení vlády č.2/1999 ze dne 6.ledna 1999. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 1999 [cit. 2008-10-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-politiky-v-telovychove-a-sportu-v-ceske-republice>>.

³ EVROPSKÁ KOMISE. *Bílá kniha : Strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou {SEK(2007) 706}*. Eur-lex [online]. 2007 [cit. 2008-10-14]. Dostupný z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0279:CS:NOT>>.

Sport a prevence sociálně-patologických jevů

Evropská charta sportu definuje sport jako „všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoliv, si kladou za cíl projevení či zdokonalení fyzické i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních (čl.2, odst.a)⁴. **Tělovýchova a sport tak hraje významnou roli pro usměrnění agresivity, rozvoj sociálního vědomí a etického kodexu člověka, zejména v jeho dětství a mládí. Jako nejrozšířenější ze všech sociálních aktivit přispívá tělovýchova a sport ke vzniku demokratických sdružení občanů, vede je k aktivitě, toleranci, respektu a spolupráci.** Aktivní způsob života nabídka možností k smysluplnému využití volného času patří mezi nejdůležitější a nejefektivnější součásti **prevence drogové závislosti, alkoholismu, kriminality a dalších negativních sociálních jevů.** Mnohým občanům se zdravotním postižením **napomáhá v jejich snaze úspěšně se vyrovnat s jejich handicapem a v integraci do společnosti.**⁵ Sport v této souvislosti plní výchovnou funkci obsahující jisté motivační prvky, stejně jako způsob nastavení hodnot. Sportovní funkce je rovněž spatřována ve vytyčování si cílů, udržování vzorů a integraci, zahrnování kulturních hodnot, norem, chování, v nastavování postoje k lidem a institucím.⁶ S podstatou soutěživosti jako základního prvku sportu souvisí rovněž smysl pro kolektiv, cílevědomost, houževnatost, pevný životní režim.

⁴ Evropská charta sportu Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>>

⁵ MŠMT: Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v České republice : Usnesení vlády č.2/1999 ze dne 6.ledna 1999. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 1999 [cit. 2008-10-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-politiky-v-telovychove-a-sportu-v-ceske-republice>>.

⁶ SVOBODA, Bohumil. *Sport a výchova : Pedagogicko-psychologické základy sportu*. 1. vyd. Praha : Olympia, 1971. 207 s. ISBN 27-065-71. (s. 10-11)

Dílčí shrnutí:

Význam sportu je spatřován zejména v jeho vlivu na zdraví, pozitivních návycích získaných v dětství a mládí a efektivnímu trávení volného času, který vede ke snižování alkoholismu, drogové závislosti a jiných negativních sociálních jevů. Je tedy nezbytné podporovat kvalitu a rozvoj pískovišť, brouzdališť pro nejmenší děti, prolézaček, ploch pro jízdu na kole, koloběžkách, prostor vhodných k výuce plavání stejně jako svahů pro sáňkování pro děti předškolního věku i sportovní areály pro míčové hry či atletické prvky u dětí školního věku.

Stejně závěry a doporučení jsou formulovány také u dospělých obyvatel ČR a Olomouckého kraje. V obou případech je sport a aktivní využívání volného času zásadní metodou a způsobem prevence nemocí a tedy snižuje výdaje na krytí nákladů poskytovaných v rámci pracovní neschopnosti a tím přímo ovlivňuje ekonomickou úroveň, efektivitu práce a distribuci zdrojů.

Současně by měl sport a využívání školních sportovišť sloužit jako doplňkový zdroj financování jejich rozvoje, údržby a provozování.

2. STRATEGICKÉ A KONCEPČNÍ DOKUMENTY

Oporou pro zpracování jakékoliv analýzy využití sportovních zařízení škol veřejností jsou kromě skutečného stavu tělovýchovných školských zařízení a možností jednotlivých škol i strategické dokumenty a záměry. Než tedy budou vymezena jakákoli doporučení týkající se sportovišť v Olomouckém kraji a než bude přistoupeno k jejich pasportizaci a popisu potenciální a stávající využitelnosti, budou provedena základní vyhodnocení přístupu ke sportu ve strategických dokumentech na státní i krajské úrovni. Ucelený přehled na oblasti jednotlivých dokumentů a odlišnosti vyplývající z různého zaměření na lišící se cílové skupiny dává základ pro tvorbu objektivní analýzy a poskytne tak v souladu s potřebami Olomouckého kraje celkový a rámcový náhled na danou problematiku v rámci celistvého a komplexního charakteru studie.

2.1 Dokumenty na evropské úrovni

Na evropské úrovni vzniká řada dokumentů, která je spjata jak s vrcholovým, tak rekreačním sportem, i s oblastí školního vzdělávání ve sportu. Mezi tyto dokumenty patří **Evropská charta sportu, Evropský manifest o mládeži a sportu**, který konstatuje, že by se veřejná správa měla podílet na vytváření a udržování podmínek pro rozvoj sportu s odkazem na Evropskou chartu sportu. Mezi další dokumenty týkající se především výchovy mládeže v oblasti sportu patří **Evropská antidopingová úmluva, Evropská úmluva k diváckému násilí a nevhodnému chování při sportovních utkáních, Evropská charta sportu pro všechny zdravotně postižené osoby** a další.

2.1.1 Evropská charta sportu

Evropská charta sportu vytyčuje několik **základních bodů podpory sportu členěné dle jednotlivých aktivit a tematických celků** do následujících oblastí:

1. Sportovní hnutí

- a) podporovat a rozvíjet smysl dobrovolnosti a dobrovolná hnutí,
- b) spolupracovat s nevládními organizacemi a podporovat je.

2. Zařízení a činnost

- a) umožnit přístup ke sportovním zařízením bez jakékoliv diskriminace,
- b) jelikož provozování sportu závisí i na počtu a rozmanitosti sportovních zařízení, při jejich plánování bude státní správa přihlížet k celostátním, krajským i místním potřebám, ale také k již existujícím veřejným či soukromým zařízením, umožní odpovídající spravování a plné využití těchto zařízení při zajištění bezpečnosti provozu,
- c) zajistit přístup do sportovních zařízení handicapovaným osobám.

3. Vytvoření sportovní základny

- a) umožnit všem žákům využívat sportovní programy a zařízení,
- b) zabezpečit další vzdělávání kvalifikovaných učitelů na všech školách,
- c) nabídnout možnost pokračovat ve sportování i po ukončení základní školní docházky,
- d) podporovat vazby a styky mezi školami a sportovními kluby.

4. Rozvoj účasti všech občanů

- a) podporovat sportování všech občanů tím, že budou mít k dispozici odpovídající zařízení, různě specializované programy a kvalifikované cvičitele, trenéry a vedoucí,
- b) podporovat sportovní činnost na pracovišti.

5. Zlepšování výkonnosti (péče o talenty apod.)

- a) ve spolupráci se sportovními kluby podporovat sport na vyšší úrovni – vyhledávání a pomoc talentům, poskytování vhodných zařízení, zajištění lékařské péče, vědecké výzkumy, další vzdělávání trenérů a funkcionářů.

6. Podpora vrcholového a profesionálního sportu

- a) přímá či nepřímá podpora vrcholovým sportovcům tak, aby měli možnost rozvíjet nejenom své sportovní, ale i lidské vlastnosti.

7. Lidské zdroje

- a) podporovat vzdělávání dobrovolných a profesionálních pracovníků, tak aby odpovídaly potřebám sportovních účastníků na všech úrovních, včetně rekreace,
- b) všichni, kdo řídí nebo kontrolují sportovní činnost, by měli mít odpovídající kvalifikaci (zvláště pro bezpečnost a ochranu zdraví).

8. Sport a životní prostředí

- a) podporovat vyvážený přístup k životnímu prostředí při projektování a výstavbě sportovních zařízení,

- b) podporovat sportovní organizace v jejich úsilí o zachování přírody a dbát na to, aby si občané lépe uvědomovali vazby mezi sportem a trvalým rozvojem a chránili přírodu,
- d) podporovat prostředky umožňující shromažďování a šíření účelných informací o sportu,
- e) podporovat vědecký výzkum.

9. Financování

- a) uvolňovat přiměřené formy pomoci a zdroje z veřejných fondů na ústřední, regionální nebo místní úrovni k umožnění realizace úkolů a cílů Charty.

2.1.2 Doporučení z ministerské úrovně

Mezi doporučení, která byla v posledních letech přijata na setkáváních ministrů v rámci činnosti Rady Evropské unie, lze shrnout především následující usnesení a doporučení:

Školy by měly:

- a) zajistit, aby minimální **počet hodin tělesné výchovy** na školách neklesl pod 3 hodiny týdně, vyvinout maximální snahu k dosažení ideálního počtu 1 hodiny tělesné výchovy denně
- b) **zlepšit kvalitu** zařízení pro školní sport a tělesnou výchovu a přizpůsobit je moderním trendům v této oblasti
- c) podporovat postavení **školy jako centra učení a zdravého životního stylu** pro děti i širší veřejnost – zpřístupnit zařízení školy veřejnosti.

Lze předeslat, že výše uvedené požadavky nejsou uspokojivě plněny jak na evropské, tak na české národní úrovni.

2.2 Strategické a koncepční dokumenty v oblasti tělesné kultury na úrovni státu

V současné době se rozvoj tělesné kultury a sportu v České republice řídí následujícími klíčovými dokumenty, které představují základní koncepční a legislativní rámec:

- Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu – vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu
- Národní program sportu pro všechny (2008) ⁷ a Národní program sportu pro všechny (2009) ⁸
- Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v ČR
- Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace včetně systému výchovy sportovních talentů
- Rozhodnutí o poskytnutí dotace pro rok 2008

Státní podpora sportu v České republice

Systém poskytování státních dotací z kapitoly MŠMT funguje na bázi vypisovaných programů na podporu dle jednotlivých oblastí. Možnosti financování jsou uvedeny v návrhové části.

2.3 Dokumenty v oblasti tělesné kultury na krajské úrovni

V uplynulém období bylo zpracováno v rámci Olomouckého kraje několik strategických rozvojových dokumentů, které se (byť jen okrajově) zabývají i problematikou řešení tělesné výchovy a sportu v Olomouckém kraji. Na úrovni kraje se jedná o následující dokumenty:

- Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje (PRÚOOK)
- Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje
- Generel dopravy a cestovního ruchu
- Regionální operační program Střední Morava je nástrojem pro možné financování aktivit k rozvoji sportu na úrovni regionu soudržnosti Střední Morava, který zahrnuje Olomoucký a Zlínský kraj. Pro potřeby této analýzy je abstrahováno od Zlínského kraje. Podrobněji se k tomuto dokumentu vyjadřuje návrhová část.

PRÚOOK se problematikou sportovní vybavenosti zabývá především ve vztahu k cestovnímu ruchu a ne ke vzdělávacím institucím. Nicméně i z toho je patrná **snaha**

⁷ Zásady č.j. 16 841/2008-50 byly schváleny MŠMT dne 30. září 2008 a jsou platné pro rok 2009.

⁸ Zásady č.j. 20 581/2007-501 byly schváleny MŠMT dne 11. září 2007 a jsou platné pro rok 2008.

budovat nová a optimalizovat síť stávajících kapacit veřejných sportovišť sloužících primárně mládeži při školní výuce a sekundárně veřejnosti v rámci jejich volnočasových aktivit. Rozvoj této materiální základny by měl přispět k **posílení aktivit turistického ruchu, zvýšení volnočasové nabídky obyvatel.** Podporováno je i pořádání významných sportovních akcí za využití vybudované infrastruktury.

Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje navazuje na výše zmíněné aktivity **podporou výstavby víceúčelových sportovních zařízení** zvyšujících nabídku volnočasových aktivit v místě realizace cestovního ruchu.

2.3.1 Strategie rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji

Strategie rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji z roku 2007 jako stěžejní koncepční dokument vyjadřuje následující **střednědobé návrhy a strategie** v užším pojetí strategie:

- a) podporovat růst počtu sportujících pro zdraví, regeneraci sil, zdravotní prevenci a pro aktivní využití volného času a to bez jakékoliv diskriminace, která se týká pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, náboženství, politických či jakýchkoliv jiných názorů, národnostního či sociálního původu, příslušnosti k nějaké národnostní menšině,
- b) podporovat růst počtu sportovců na úrovni vrcholového (výkonnostního) sportu,
- c) podporovat specifické a lokální tradice v tělovýchově a sportu,
- d) podporovat potřebu podpory a vytváření podmínek pro navazování vzájemně prospěšné spolupráce mezi kompetentními pracovníky municipality, politiky, občanskými sdruženími a dalšími potenciálními partnery, jako například se soukromými podnikateli, se sdělovacími prostředky a podobně,
- e) trvale zlepšovat podmínky pro sportovní aktivity dětí, mládeže a handicapovaných osob,
- f) podporovat úspěšné a pomáhat slabým tělovýchovným a sportovním organizacím, které budou připraveny pomoc využít v dlouhodobém horizontu,
- g) podporovat práci dobrovolných pracovníků a rozvíjet podmínky pro jejich práci.

Mezi další střednědobé návrhy a záměry Olomouckého kraje vycházející z širšího pochopení strategie patří:

- a) povzbuzovat mladé lidi a vést je k rozvíjení pozitivního postoje k účasti na sportovní a volnočasové aktivitě, a tím budovat základy pro jejich celoživotní pohybovou aktivitu,
- b) podporovat a rozvíjet smysl pro dobrovolnou práci a dobrovolná hnutí, zejména vytvářením příznivých podmínek pro činnost dobrovolných sportovních organizací,
- c) podporovat postavení sportu jako plnohodnotné složky sociální struktury a jako klíčového faktoru veřejné praktické politiky, zvláště ve sféře sociální, ekonomické a zdravotní,
- d) chránit a rozvíjet morální a etické základy sportu, jakož i lidskou důstojnost a bezpečnost těch, kteří se sportovních činností účastní. Chránit sport, sportovce i sportovkyně před veškerým zneužíváním, které sleduje politické, komerční a finanční cíle a před veškerým zneužíváním či hanobením, včetně zneužívání drog,
- e) podporovat školy při zajišťování bezpečného a zdravotně nezávadného prostředí pro realizaci tělesných cvičení, sportu a rekreace v jejich prostorách,
- f) podporovat a vytvářet podmínky pro budování nezbytného systému a struktury, vedoucí k odpovídající koordinaci a ke zvyšování úrovně sportu a širší nabídky aktivit,
- g) vytvářet v kraji podmínky pro rozvoj společenských vztahů a napomáhat socializaci a kultivaci osobnosti.

Vymezení základních strategií podpory dle Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu OK

Infrastruktura tělovýchovy a sportu a její střednědobé záměry:

- a) rozvoj sportovních zařízení vnitřního a venkovního charakteru
- b) zlepšení dopravní infrastruktury (příjezdové cesty...)
- c) zlepšení organizování volné přístupnosti sportovních a tělovýchovných zařízení

Mezi dlouhodobé cíle rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji patří:

- a) Otevření vybraných škol široké veřejnosti a vytvořit tak z nich „volnočasová centra“ pro seberealizaci všech věkových skupin obyvatel.
- b) Provozování sportu na vyšší úrovni za podpory vhodných a specifických prostředků a to ve spolupráci s tělovýchovnými a sportovními organizacemi, obecními úřady atd.

- c) Zabezpečení kvalitních podmínek personálních, prostorových a materiálních pro provádění tělocvičných aktivit a sportu na všech školách.
- d) Vytvoření koncepce a integrovaného systému organizace, řízení sportu a volnočasových aktivit, včetně podmínek pro realizaci tohoto systému.
- e) Prezentace občanských sdružení pracujících v oblasti tělovýchovy a sportu.

Dílčí shrnutí:

Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji jako stěžejní dokument vymezuje zásadní dokumenty, které se přímo dotýkají sportu na evropské, státní i krajské úrovni. Ostatní programové dokumenty (Bílá kniha, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje) se zabývají otázkou sportovišť velice okrajově, neřeší je koncepčně a kladou důraz na vzdělávací proces jako takový a ne přímou podporu sportovního zázemí. Program rozvoje cestovního ruchu oproti tomu cílí vyloženě na potřeby turistických regionů, proto je zde možné vyčíst jisté stavební investiční rozvojové projekty, které ale svým charakterem slouží především při provozování komerčního turismu. Tudiž bývají většinou provozovány soukromými subjekty a ne školskými zařízeními.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

Jak uvádí Evropská charta sportu, **provozování sportu populací závisí do jisté míry na dostupnosti, počtu a rozmanitosti sportovních zařízení**. Proto jejich rozvoj a plánování spadá do kompetencí orgánů veřejné správy, která při jejich plánování bude přihlížet k celostátním, krajským i místním potřebám, jako i již k existujícím veřejným či soukromým sportovním zařízením. Přístup k takovýmto sportovištím pak bude umožněn bez jakékoliv diskriminace a budou přijata opatření, poskytující všem občanům možnost aktivně sportovat. (čl.4)⁹

Výstavba sportovišť a podpora jejich dostupnosti veřejnosti má představovat nejen rozptýlení obyvatel ve volném čase, ale i vodítko ke zdravému životnímu stylu, představující pravidelný tělesný pohyb obyvatel.

Ačkoliv se odborníci shodují, že 2 povinné hodiny tělesné výchovy na základních a středních školách jsou pro děti a mládež nedostačující a optimální tělesnou zátěží by byl nárůst těchto hodin na 8 – 10 týdně, brání rozšíření výuky tělesné výchovy na většině škol **zastaralá sportovní zařízení** a absence koncepce jejich účelné výstavby, **modernizace a údržby**, stejně jako **finanční prostředky** na zajištění jejich provozu. Omezená výstavba, údržba a nezajištěný **provoz jednoduchých, volně přístupných zařízení, včetně zařízení škol**, neumožňuje spontánní sportovní aktivity, je **omezen přístup** k širšímu využití školních sportovních zařízení **pro mimoškolní sportovní činnost školních** sportovních klubů i ostatních občanských sdružení.¹⁰ Evropská charta sportu proto vyzývá k zajištění sportovních programů, rekreačních aktivit a tělovýchovné činnosti pro děti, stejně jako vhodných ploch k provozování aktivního sportu, usnadňování a rozšiřování dostupnosti sportovních zařízení pro žáky i místní obyvatelstvo a k podpoře získávání mládeže pro sportovní aktivity.¹¹ (čl.5)

⁹ Evropská charta sportu Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>>

¹⁰ MŠMT: Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v České republice : Usnesení vlády č.2/1999 ze dne 6.ledna 1999. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 1999 [cit. 2008-10-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-politiky-v-telovychove-a-sportu-v-ceske-republice>>.

¹¹ Evropská charta sportu Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>>

3.1 Průzkum využitelnosti školských sportovní zařízení v Olomouckém kraji

Terénní šetření¹² bylo v rámci analýzy prováděno zpracovatelem mezi dvěma reprezentativními a co do počtu obsáhlými cílovými skupinami, a to (1) řediteli škol v Olomouckém kraji a (2) veřejností v jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností. Celkem bylo osloveno 367 škol, návratnost dotazníků byla 59,4% (218 škol). Průzkum mezi veřejností byl proveden na reprezentativním vzorku 625 obyvatel 13 obcí s rozšířenou působností.

V obou případech reflektuje průzkum využitelnosti školských sportovních zařízení tři proměnná/výchozí analytická hlediska:

- a) vytížení ze strany vzdělávací instituce,
- b) vytížení ze strany veřejnosti,
- c) vytížení pro potřeby cestovního ruchu.

Všechna tato tři kritéria jsou vázána na samotnou existenci vlastního sportovního zařízení škol. Většina dotázaných **ředitelů** vzdělávacích institucí (přes sto škol, které se zapojili do dotazníkového šetření svou odpovědí) uvádí jako součástí školy jak tělocvičnu, tak venkovní hřiště. 70 škol má pouze tělocvičnu, 7 škol má pouze hřiště. I přesto je několik **škol, které nemají žádné sportovní zařízení** (z celkového počtu odpovědí na otázku se jedná o poměrně vysoký podíl 16 % škol) a je nuceno využívat pro sportovní účely svých žáků jiná zařízení v okolí. Konkrétně se jedná o následující školy:

Tabulka 1 Přehled škol bez vlastního sportovního zařízení dle ORP

ORP	Škola bez vlastního sportovního zařízení
ORP Olomouc	ZŠ MŠ Slatinice ZŠ MŠ Majetín VOŠ a SPŠ elektrotechnická Olomouc, Božetěchova ul.
ORP Uničov	ZŠ Šternberská ul., Uničov
ORP Litovel	ZŠ, dětský domov a školní jídelna Litovel, Palackého ul.
ORP Šternberk	ZŠ Šternberk, Olomoucká 76
ORP Jeseník	ZŠ a MŠ Písečná u Jeseníku ZŠ Jeseník, Fučíkova 312 Hotelová škola Vincenze Priessnitze
ORP Prostějov	ZŠ Zdeny Kaprálové a MŠ Vrbátky

¹² Celé znění viz Příloha č. 1 a Příloha č. 2 analýzy.

	Masarykova ZŠ a MŠ Nezamyslice ZŠ a MŠ Tišín ZŠ a MŠ Čelechovice na Hané ZŠ a MŠ Vrchoslavice ZŠ Laškov Střední zdravotní škola Prostějov, Vápenná
ORP Přerov	ZŠ a MŠ Beňov ZŠ Kojetín, Sladovní 492 Střední průmyslová škola Přerov, Havlíčkova 2
ORP Šumperk	ZŠ a MŠ při lázních Bludov ZŠ a MŠ Bratrušov ZŠ a MŠ při lázních Velké Losiny ZŠ Chromeč
ORP Zábřeh	ZŠ a MŠ Svěbohov ZŠ a MŠ Lukavice ZŠ a MŠ Kamenná ZŠ a MŠ Bohuslavice ZŠ a MŠ Postřelmov
ORP Mohelnice	ZŠ a MŠ Mohelnice, Masarykova 4 ZŠ a MŠ Klopina
ORP Hranice	ZŠ a MŠ Jindřichov Střední zdravotní škola Hranice

Zdroj: Vlastní šetření

Některé školy využívají kromě svých vlastních zařízení i další, např. posilovnu, školní zahradu, lezeckou stěnu, místnost upravenou na hernu pro děti, kolbiště, parkur, saunu, tenisový kurt a větší školní třídy zrekonstruované na malé tělocvičny.

Školní sportovní zařízení jsou pro potřeby výuky a školních aktivit využívána v průměru u jednotlivých škol v jednom týdnu 32 hodin, což je zhruba 6,5 hod za den. Suma všech výukových hodin u všech institucí, jejichž zástupci odpověděli na tuto otázku činí 5 586 hodin za týden v rámci Olomouckého kraje.

Absolutní většina 85% z dotčených škol nabízí své sportovní zařízení k využití i jiným subjektům – školám, které tato sportovní zařízení postrádají, školám, kterým nestačí k naplnění výuky kapacita vlastního zařízení, či jiným subjektům – veřejnosti - k provozování **mimoškolních sportovních aktivit**. V případě pronájmu zařízení jiným subjektům převažují ve využívání tohoto zařízení zejména rekreační aktivity (42% odpovědí), aktivity dospělých (19%), sportovní vyžití mládeže (18%), provozování vrcholového sportu (13%) a sportovní vyžití smíšených skupin (7%). Pro seniory je sportovní zařízení vyčleněno minimálně, a to pouze v mizivé hodnotě 1 %.

Tabulka 2 Přehled škol, které nenabízí své školní sportovní zařízení k využití jiným subjektům

ORP	Škola, která NENABÍZÍ zařízení k využití jiným subjektům
ORP Olomouc	ZŠ a MŠ Přáslavice ZŠ a MŠ Grygov (**) ZŠ Čajkovského (*) SŠ polygrafická (**) SŠ Olomouc – Svatý Kopeček (****) Sigmundova SŠ strojírenská, Lutín (**)
ORP Šternberk	ZŠ Šternberk, Olomoucká 76 (****) ZŠ Moravský Beroun (****) SOU strojírenské a lesnické (*)
ORP Jeseník	OU a Prš Lipová – lázně
ORP Prostějov	ZŠ a MŠ Olšany u Prostějova (****) SŠ, ZŠ a MŠ Komenského 10 (**) Střední odborná škola průmyslová a SOU strojírenské (****) Reálné gymnázium (**)
ORP Litovel	ZŠ prof. V. Vejvodského (**)
ORP Přerov	ZŠ a MŠ Troubky (****) ZŠ a MŠ Vlkoš (**) ZŠ a MŠ Malá Dlážka (**) ZŠ Brodek u Přerova Odborné učiliště, Křenovice 8 (****) SŠ řezbářská Tovačov (****)
ORP Šumperk	SŠ, ZŠ a MŠ Hanácká 3 (*) Střední zdravotní škola, Kladská 2
ORP Zábřeh	ZŠ a MŠ Dubicko (****) SŠ sociální péče a služeb (*) (**)
ORP Hranice	ZŠ a MŠ Olšovec (**) ZŠ a MŠ Černotám (****)

Zdroj: Vlastní šetření

Některé z uvedených škol nemohou ani svá sportoviště nabízet k dalšímu vyžití jiným subjektům. Základní dvě kritéria jsou: **omezený časový fond** (tj. zbývajícím čas k využití jinými subjekty je minimální či žádný) a **nedostatečná kvalita** sportovních zařízení zasahující mnohdy dokonce až do nebezpečnosti areálů pro uživatele ve smyslu rizika ublížení na zdraví či jiných nehod vedoucích k tělesné či zdravotní .

(*) Z důvodu **časového vytížení** pro školní aktivity, kroužky a žáky na internátu a domovu mládeže nemohou svá sportovní zařízení nabízet:

- SOU strojírenské a lesnické, Šternberk,
- SŠ, ZŠ a MŠ Hanácká 3, Šumperk,

- SŠ sociální péče a služeb, Zábřeh,
- Sportoviště ZŠ Čajkovského je využíváno Gymnáziem Čajkovského, Olomouc.

(**) **Špatná kvalita a omezené využití z hlediska druhů sportu** neumožňuje nabízet jiným subjektům svá sportoviště

- ZŠ a MŠ Grygov,
- SŠ polygrafická, Olomouc,
- Sigmundova SŠ strojírenská, Lutín,
- SŠ, ZŠ a MŠ Komenského 10, Prostějov,
- Reálné gymnázium, Prostějov,
- ZŠ prof. V. Vejdovského, Litovel,
- ZŠ a MŠ Vlkoš,
- ZŠ a MŠ Malá Dlážka, Přerov,
- SŠ sociální péče a služeb, Zábřeh,
- ZŠ a MŠ Olšovec (upravený školní byt nevyhovující pro sport).

U ostatních subjektů doporučujeme vzhledem k dobré kvalitě využít sportoviště více např. pořádáním různých akcí pro sport a zábavu. Jsou-li **omezené možnosti** pro využití z hlediska **druhů sportu (****)** či **vlastnických vztahů (***)**, přizpůsobit pořádání akcí podmínkám a možnostem. To může zvýšit dnes v těchto objektech většinou malou poptávku veřejnosti po využívání sportovních zařízení, zejm. u těch, které nabízí velmi omezené podmínky a téměř žádnou víceúčelovost.

Pouze 19 škol otvírá svá sportovní zařízení i **pro turisty**. Největší přístupnost turistům nabízí školy v ORP Uničov (polovina) a ORP Jeseník (téměř třetina škol). Na Prostějovsku a Přerovsku – v obou případech - z 11 škol ani jedna. Přitom na Přerovsku jsou sportovní zařízení, která uspokojují uživatele svými možnostmi ke sportovnímu vyžití. Časové kapacity jsou dostatečné a nejsou zcela vyčerpány. Na Prostějovsku je situace ztížena nedostatečným uspokojením uživatelů po trávení volného času různými druhy sportu.

Tabulka 3 Zpřístupnění školských sportovních zařízení turistům

ORP	Škola, která nabízí sportovní zařízení k využití turistům
Olomouc	Fakultní ZŠ dr. M. Horákové Masarykova jubilejní ZŠ a MŠ Horní Štěpánov
Uničov	ZŠ a MŠ Újezd ZŠ Dlouhá Loučka Gymnázium Uničov SPŠ a OA
Lipník nad Bečvou	ZŠ Lipník nad Bečvou p.o., Osecká 315
Jeseník	ZŠ a MŠ Černá Voda ZŠ a MŠ J. Schrotha, Lipová – lázně ZŠ Vápenná ZŠ Zlaté Hory ZŠ Javorník
Litovel	ZŠ Bílá Lhota
Šumperk	ZŠ a MŠ Hanušovice ZŠ a MŠ Údolí Desné ZŠ Loučná nad Desnou
Zábřeh	SOŠ a SOU zemědělské, Horní Heřmanice
Mohelnice	OA Mohelnice
Hranice	SOŠ průmyslová a SOU strojírenské

Zdroj: Vlastní šetření

Ředitelé více jak poloviny škol v Olomouckém kraji se pyšní dostatečnými možnostmi a **multifunkčností sportovišť**. Většina dotázaných škol přiznává dostatečné uspokojení zařízení po druzích sportů. Odpovědi však nejsou zcela jednoznačné. Menšina dotázaných je však opačného názoru a domnívají se, že by jejich zařízení vyžadovalo určité stavební úpravy či modernizaci tak, aby bylo přístupné pro širší sportovní vyžití a uspokojení i jiných sportovních disciplín. % škol, které nevyžadují žádné úpravy je jen na úrovni 11 %. **Konkrétní požadavky jednotlivých škol na úpravy sportovních zařízení jsou součástí elektronické přílohy Pasportizace školských sportovních zařízení (Příloha č. 3), která obsahuje databázi 241 škol v Olomouckém kraji (údaje: identifikace školy, venkovní a vnitřní zařízení, fotografie, spokojenost se sportovní infrastrukturou – aktuální kvalita sportovní infrastruktury z pohledu veřejnosti, dostatek školních sportovních zařízení z pohledu veřejnosti, konkrétní požadavky škol na úpravy zařízení).**

Tabulka 4 Přehled škol, které nevyžadují úpravy sportovních zařízení, které využívají

ORP Školy, které nevyžadují žádné úpravy sportoviště	
ORP Olomouc	ZŠ a MŠ Charváty ZŠ a MŠ Aloise Štěpánka, Dolany ZŠ Náměšť na Hané ZŠ Stupkova 16 Fakultní ŽS Hálkova 4
ORP Uničov	ZŠ a MŠ Medlov ZŠ U stadionu 849 Gymnázium Uničov
ORP Lipník nad Bečvou	ZŠ Lipník nad Bečvou, Osecká 301
ORP Prostějov	ZŠ a MŠ Bedihošť
ORP Litovel	ZŠ a MŠ Cholina ZŠ prof. V. Vejvodského
ORP Přerov	Odborné učiliště, Křenovice 8
ORP Šumperk	ZŠ Sudkov Střední zdravotnická škola Gymnázium Šumperk
ORP Zábřeh	ZŠ Bohuslavice
ORP Mohelnice	ZŠ Loštice
ORP Hranice	ZŠ a MŠ Potštát ZŠ a MŠ Černotín

Zdroj: Vlastní šetření

Nejčastěji jsou využívána sportoviště pro florbal, gymnastiku, fotbal, stolní tenis, bojové sporty, tanec a tenis, dále aerobic, jógu, lezeckou stěnu, cvičení mažoretek. Některé školy se snaží aktivně zapojovat a zpříjemňovat sportovní i jiné aktivity prostřednictvím pořádání různých akcí, vhodné by bylo zpřístupnit tyto prostory i imobilním občanům (třeba i jen jako divákům). Bohužel však více než polovina škol se negativně vyjádřila k dotazu na bezbariérový přístup (55 %). Nejvíce je ztížena situace imobilním občanům v ORP Prostějov. Naopak na Mohelnicku mají téměř všechny školy bezbariérový přístup ke svým sportovištím.

Tabulka 5 Přehled škol, které nemají bezbariérový přístup do sportovního zařízení

ORP	Školy bez bezbariérového přístupu ke sportovišti
Olomouc	ZŠ a MŠ Loučany ZŠ a MŠ Libavá ZŠ a MŠ Drahanovice ZŠ a MŠ Daskabát ZŠ a MŠ Horka nad Moravou ZŠ a MŠ Olomouc – Holice ZŠ a MŠ, Dvorského 33 ZŠ a MŠ Přáslavice ZŠ a MŠ Hněvotín ZŠ a MŠ Charváty Masarykova jubilejní ZŠ a MŠ Horní Štěpánov ZŠ, Gagarinova 19 ZŠ, Mozartova 48 ZŠ Tršice ZŠ, Zeyerova 28 ZŠ Stupkova 16 ZŠ tř. Spojenců 8 ZŠ Těšetice FŽS Hálkova 4 SŠ polygrafická SŠ B. Dvorského 17 SOŠ Na vlčinci 3 SŠ zemědělská, U Hradiska 4 OA, tř. Spojenců 11 SPŠ strojnická Sigmundova SŠ strojírenská, Lutín Střední zdravotnická škola a VOŠ zdravotnická Emanuela Pottinga
Uničov	ZŠ, U stadionu 849 ZŠ, Pionýrů SOŠ a SOU, Moravské nám. 681
Šternberk	ZŠ Dr. Hrubého 2 ZŠ Moravské Beroun
Lipník nad Bečvou	ZŠ a MŠ Lipník nad Bečvou, Hranická 511 SPŠ Lipník nad Bečvou
Jeseník	ZŠ a MŠ Černá Voda ZŠ a MŠ Stará Červená Voda ZŠ a MŠ J. Schrotha, Lipová-lázně ZŠ a MŠ Supíkovice ZŠ Zlaté Hory ZŠ Česká Ves OU a Prš Lipová-lázně SOU potravinářské ZŠ a MŠ Kobylá nad Vidnavkou

Prostějov	ZŠ a MŠ Olšany u Prostějova ZŠ a MŠ Prostějov ZŠ a MŠ Rejskova tř. 4 ZŠ a MŠ Bedihošť ZŠ MŠ Ptení ZŠ a MŠ Určice ZŠ a MŠ, Palackého tř. 14 ZŠ, Dr. Horáka 24 ZŠ Brodek u Přerova ZŠ, ul. E. Valenty 52 SŠ, ZŠ a MŠ, Komenského 10 Reálné gymnázium a ZŠ města Prostějova, Studentská 2 SOU stavební SOŠ průmyslová a SOU strojírenské Reálné gymnázium, Studentská
Litovel	ZŠ Senice na Hané ZŠ prof. V. Vejdovského ZŠ Bílá Lhota ZŠ Jungmannova 655 SOU Komenského 677 Gymnázium Jana Opletala
Přerov	ZŠ a MŠ Vlkoš ZŠ a MŠ Horní Moštěnice ZŠ a MŠ Malá Dlážka 4 ZŠ a MŠ Pavlovice u Přerova ZŠ Dřevohostice ZŠ Želatovice ZŠ Želatovská 8 ZŠ, Za mlýnem 1 ZŠ Brodek u Přerova Odborné učiliště, Křenovice 8 SŠ gastronomie a služeb SŠ řezbářská Tovačov OA a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Gymnázium Kojetín
Šumperk	ZŠ a MŠ Hanušovice ZŠ a MŠ Vikýřovice ZŠ a MŠ Hrabšířín SŠ, ZŠ a MŠ Hanácká 3 ZŠ Karla staršího ze Žerotína, Bludov ZŠ Sluneční 38 ZŠ Šumavská 21 ZŠ Dr. E. Beneše 1 SOŠ Zemědělská 3 Střední zdravotnická škola, Kladská 2 SOŠ železniční, stavební a památkové péče a SOU SOŠ a Sou, Gen. Krátkého 30 VOŠ a SPŠ, Gen. Krátkého 1

Zábřeh	ZŠ a MŠ Jestřebí ZŠ a MŠ Lesnice ZŠ a MŠ Hoštejn ZŠ Boženy Němcové 1503/15 ZŠ Severovýchod 484/26 Gymnázium náměstí Osvobození SŠ sociální péče a služeb
Mohelnice	SOU zemědělské, Loštice
Hranice	ZŠ a MŠ Potštát ZŠ a MŠ Černotín ZŠ a MŠ Běloutín ZŠ a MŠ Hustopeče nad Bečvou SOŠ průmyslová a SOU strojírenské ZŠ Hranice, Tř. 1.máje

Zdroj: Vlastní šetření

Veřejnost se domnívá, že se v jejich městě nachází **dostatek školních sportovních zařízení**, která mohou využívat pro trávení svého volného času, např. ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností **Mohelnice, Olomouc, Přerov, Prostějov, Šternberk a Uničov**. **Kvalita** sportovních zařízení je **nejvyšší** ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc, kde žádné úpravy ani nedoporučují. Naopak velice nízká je v Zábřehu, Litovli a jejich nejbližším okolí. Současně však doporučují **úpravy školních sportovišť** s výjimkou Olomouce a Konice, kde se obyvatelé domnívají, že úpravy sportovních zařízení nejsou zapotřebí a stávající stav je plně vyhovující. V mnohých oblastech jsou úpravy nutností (ORP Zábřeh i ORP Litovel, vhodné jsou úpravy rovněž v ORP Jeseník či Šumperk). **Novou výstavbu** je vhodné podporovat v oblastech, ve kterých jich není dostatek a současně kde nejsou sportoviště rovnoměrně rozmístěna, zejména tady ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Zábřeh. **Občané zejména postrádají další areály pro sportovní vyžití**, jako **plavecký areál**, který byl zrušen v ORP Zábřeh, nutností se jeví občanům modernizace **zimního stadionu** v Přerově, kde bruslení je dotazovanými poměrně upřednostňováno, hned po vodních sportech a trávení volného času v tělocvičně či na hřišti. V celém Olomouckém kraji jsou **nejvíce preferovány vodní sporty, sporty v tělocvičnách či na hřištích a cyklistika**. **Zimní sporty** převládají v **ORP Jeseník**.

Ukázka technického stavu školských sportovních zařízení vnitřních i venkovních¹³

VENKOVNÍ ŠKOLNÍ SPORTOVIŠTĚ

Dobrý technický stav

Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka
Brodek u Konice

Základní škola Přerov, Svisle 13

Špatný technický stav

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště,
Šumperk, Gen. Krátkého 30

Základní škola Zábřeh, Boženy Němcové
1503/15, okres Šumperk

¹³ Všechny získané fotografie v rámci vlastního šetření k jednotlivým školním sportovištím v Olomouckém kraji jsou součástí elektronické přílohy – Pasportizace školních sportovních zařízení

Podpora rozvoje
Olomouckého kraje

Dobrý technický stav

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště,
Šumperk, Gen. Krátkého 30

ZŠ a MŠ Hranice, příspěvková organizace,
Hranická 100, 753 61 Hranice IV - Drahotuše

Základní škola Česká Ves, okres Jeseník,
Makarenkova 414

Špatný technický stav

Střední škola polygrafická Olomouc

Základní škola Šumperk, Sluneční 38, 787 01

Střední odborné učiliště Litovel, Komenského 677

Špatný technický stav

Základní škola Šumperk, Dr. E. Beneše 1

Základní škola a Mateřská škola Hradišín,
okres Šumperk, příspěvková organizace

Základní škola Moravský Beroun, okres Olomouc

Podpora rozvoje
Olomouckého kraje

TĚLOCVIČNY A HALY

Dobrý technický stav

Masarykova ZŠ a MŠ Velká Bystřice

Obchodní akademie, Mohelnice, Olomoucká, 82

Snížená kvalita zařízení

Základní škola Litovel, Jungmannova 655

Gymnázium Jana Opletala, Litovel, Opletalova 189

Dobrý technický stav

ZŠ Javorník, okres Jeseník

Základní škola a Mateřská škola Běloutín,
příspěvková organizace, 753 64 Běloutín 2

Gymnázium Šternberk

Snížená kvalita zařízení

Základní škola Šumperk, Dr. E. Beneše 1

Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8.
května 2, 789 22 Zábřeh

Střední škola zemědělská, Přerov, Osmek 47

Podpora rozvoje
Olomouckého kraje

Dobrý technický stav

Gymnázium, Šumperk, Masarykovo náměstí 8

Snížená kvalita zařízení

Základní škola a Mateřská škola Hoštejn,
příspěvková organizace

POSILOVNA, HOROLEZECKÁ STĚNA, TENISOVÉ KURTY, PLÁŽOVÝ VOLEJBAL

Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8.
května 2, 789 22 Zábřeh

Gymnázium, Uničov, Gymnazijní 257,
782 91 Uničov
Horolezecká stěna – sportovní hala

Podpora rozvoje
Olomouckého kraje

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště,
Šumperk, Gen. Krátkého 30

ZŠ a MŠ Hranice, příspěvková organizace,
Hranická 100, 753 61 Hranice IV - Drahotuše

Základní škola a Mateřská škola Určice

Základní škola Přerov, Svisle 13

Dílčí shrnutí:

Školská sportovní zařízení jsou využívána zejména pro potřeby výuky, některá jsou využívána veřejností, v ojedinělých případech jsou otevřena i pro turisty. Využitelnost školy plánují, především krátkodobě, minimálně zpracovávají střednědobé a dlouhodobé plány. Řada škol nemá vůbec žádný návrh využití. Pro zvýšení kvality nabízených služeb vyhledávají ředitelé možnosti, jak zrekonstruovat, zmodernizovat sportovní zařízení, mnohde jsou stavební úpravy a rozšíření nabídky pro trávení volného času dokonce nutností z pohledu ředitelů i veřejnosti. Příkladné porovnání technického stavu školních sportovišť dokumentují fotografie. Řada ze stávajících sportovních areálů nevyhovuje potřebám cestovního ruchu, např. běžecký ovál parkem, jak je vidět u sportoviště Základní školy Moravský Beroun, okres Olomouc není v současnosti pro turisty příliš atraktivní, jeho úprava však může velice přispět ke zvýšení jeho využitelnosti turisty zejména za pěkného počasí pro ranní či odpolední procházky či jogging. Na druhou stranu mnohá sportoviště mohou již nyní lákat turisty např. na tenis, horolezectví apod., a to za každého počasí.

4. NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhová část navrhuje vybrané **vhodné projektové záměry** pro využití sportovních zařízení pro cestovní ruch. Klade důraz na ta sportoviště, která jsou turistům přístupná, ale i na ta, kde je příležitost pro jejich zpřístupnění turistům. Vymezuje se k **možnostem financování** z veřejných prostředků navržených projektových záměrů pro rozvoj sportu a větší otevření školských sportovních zařízení nejen veřejnosti, ale i pro potřeby cestovního ruchu jako metodickou příručku např. pro školy.

4.1 Význam rekreace a sportu v oblasti cestovního ruchu

Obliba turistických destinací u návštěvníků a turistů je stále více ovlivňována mimo jiné trendy prudkých společenských změn a stylem života. Budoucnost je předznamenána zdravým životním stylem, využitím volného času, relaxací a aktivním odpočinkem. Rekreace a sport se ve stále větší míře stávají součástí širší oblasti produktů cestovního ruchu a ubytovacích služeb.

Investice do rozšiřování doprovodné infrastruktury k rekreaci a sportu v ubytovacích zařízeních či v obcích je tím správným krokem k posílení konkurenceschopnosti jednotlivých destinací a regionů.

4.2 Návrh projektových záměrů za účelem zvýšení využitelnosti sportovních zařízení škol

Vycházíme-li se z koncepčních dokumentů na evropské, národní či krajské úrovni (viz kapitola 2), z technického stavu škol, možností pro sportovní aktivity či nenaplněného časového fondu zařízení, doporučují se pro rozšíření nabídky sportovních a rekreačních aktivit následující záměry. Jejich cílem je zvýšit využitelnost, bezpečnost i otevřenost pro různé klienty k výuce, zábavě, sportu, zdraví či rekreaci. Hodnocení veřejností - cílové skupiny – skutečnými či potenciálními uživateli sportovních zařízení škol - může být kritériem, zda navržené záměry doporučit k realizaci a financování.

Tabulka 6

Oblast (ORP) s dostatkem školních sportovních zařízení z pohledu veřejnosti	
ORP Šumperk	spíše ne
ORP Zábřeh	spíše ne
ORP Mohelnice	spíše ano
ORP Hranice	spíše ne
ORP Olomouc	ano
ORP Přerov	spíše ano
ORP Prostějov	spíše ano
ORP Konice	spíše ne
ORP Jeseník	spíše ne
ORP Lipník	spíše ne
ORP Šternberk	spíše ano
ORP Litovel	spíše ano
ORP Uničov	spíše ano

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka 7

Aktuální kvalita sportovní infrastruktury z pohledu veřejnosti v ORP	
ORP Šumperk	vysoká
ORP Zábřeh	střední
ORP Mohelnice	vysoká
ORP Hranice	vysoká
ORP Olomouc	vysoká
ORP Přerov	vysoká
ORP Prostějov	vysoká
ORP Konice	vysoká
ORP Jeseník	vysoká
ORP Lipník	vysoká
ORP Šternberk	vysoká
ORP Litovel	nízká
ORP Uničov	vysoká

Zdroj: Vlastní šetření

Z hodnocení veřejnosti vyplývá, že kvalita infrastruktury pro sport je téměř v celém Olomouckém kraji vysoká, ale v některých správních obvodech je nedostatek školních sportovních zařízení.

4.2.1 Kvalita sportovních zařízení

Úroveň kvality školních sportovních areálů posuzovanou z pohledu ředitelů škol a veřejnosti zobrazují následující dvě tabulky:

Tabulka 8

Aktuální kvalita sportovní infrastruktury z pohledu ředitelů škol dle ORP	
ORP Šumperk	vysoká
ORP Zábřeh	střední
ORP Mohelnice	vysoká
ORP Hranice	vysoká
ORP Olomouc	vysoká
ORP Přerov	vysoká
ORP Prostějov	vysoká
ORP Konice	vysoká
ORP Jeseník	vysoká
ORP Lipník	vysoká
ORP Šternberk	vysoká
ORP Litovel	střední
ORP Uničov	vysoká

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka 9

Aktuální kvalita sportovní infrastruktury z pohledu veřejnosti v ORP	
ORP Šumperk	vysoká
ORP Zábřeh	střední
ORP Mohelnice	vysoká
ORP Hranice	vysoká
ORP Olomouc	vysoká
ORP Přerov	vysoká
ORP Prostějov	vysoká
ORP Konice	vysoká
ORP Jeseník	vysoká
ORP Lipník	vysoká
ORP Šternberk	vysoká
ORP Litovel	nízká
ORP Uničov	vysoká

Zdroj: Vlastní šetření

Při zhodnocení pohledu obou dotazovaných skupin (ředitelé a veřejnost) lze vyhodnotit jako nejzávažnější stav v oblasti kvality sportovního zařízení označená prioritou 1, mírně lepší je stav v ORP Zábřeh u škol označených prioritou 2. Priorita 3, tedy vysokou kvalitu mají školy v ostatních ORP.

Pro zařazení do priorit jsme vycházeli z odpovědí ředitelů a veřejnosti (faktor) získaných v rámci dotazníkového šetření (zdroj).

Tabulka 10

Priorita 1 (nízká kvalita)	Priorita 2 (střední kvalita)	Priorita 3 (vysoká kvalita)
<i>ORP Litovel:</i>	<i>ORP Zábřeh:</i>	<i>Ostatní ORP a školy</i>
<ul style="list-style-type: none"> - ZŠ a MŠ Pňovice - ZŠ Senice na Hané - ZŠ Vejvodského, Litovel 	<ul style="list-style-type: none"> - ZŠ Boženy Němcové, Zábřeh - ZŠ Severovýchod, Zábřeh - Gymnázium nám. Osvobození, Zábřeh - SOŠ a SOU zemědělské, Horní Heřmanice - SŠ sociální péče a služeb, Zábřeh 	

Zdroj: Vlastní šetření

4.2.2 Potřeba výstavby školských sportovních zařízení

Konkrétní školy, které nemají své sportovní zařízení, jsou uvedeny v analytické části (viz výše). Následující doporučení pro výstavbu školních sportovních areálů vyplývá z vyhodnocení dostatečného počtu těchto areálů dle jednotlivých ORP, a to jak z pohledu ředitelů škol, tak z pohledu veřejnosti.

Vyčíslení koeficientu, a na základě toho přiřazení stupně ano, spíše ano, spíše ne a ne, bylo provedeno dle počtu škol bez sportovního zařízení k celkovému počtu zařízení v jednotlivých

ORP, následně zjištěné údaje byly rozděleny do 4 pásem/stupňů. Veřejnosti byla otázka s těmito stupni zadána přímo.

Údaje, se kterými je v této analýze pracováno, vychází opět ze strukturovaného dotazníkového průzkumu mezi řediteli a veřejností, které je přílohou této studie.

Tabulka 11

Oblast (ORP) s <u>dostatkem</u> školních sportovních zařízení z pohledu veřejnosti	
ORP Šumperk	spíše ne
ORP Zábřeh	spíše ne
ORP Mohelnice	spíše ano
ORP Hranice	spíše ne
ORP Olomouc	ano
ORP Přerov	spíše ano
ORP Prostějov	spíše ano
ORP Konice	spíše ne
ORP Jeseník	spíše ne
ORP Lipník	spíše ne
ORP Šternberk	spíše ano
ORP Litovel	spíše ano
ORP Uničov	spíše ano

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka 12

Oblast (ORP) s <u>dostatkem</u> školních sportovních zařízení z pohledu ředitelů škol	
ORP Šumperk	spíše ne
ORP Zábřeh	ne
ORP Mohelnice	spíše ne
ORP Hranice	spíše ano
ORP Olomouc	ano
ORP Přerov	spíše ano
ORP Prostějov	ne
ORP Konice	ano
ORP Jeseník	spíše ne
ORP Lipník	ano
ORP Šternberk	spíše ne
ORP Litovel	spíše ano
ORP Uničov	spíše ano

Zdroj: Vlastní šetření

Potřeba stavět nová školská sportovní zařízení (popř. rozšiřování):

Tabulka 13 Potřeba stavět nová školská sportovní zařízení (popř. rozšiřování)

Priorita 1 (nejvyšší)	Priorita 2	Priorita 3
ORP Zábřeh	ORP Šumperk ORP Jeseník	ORP Mohelnice ORP Hranice ORP Šternberk

Zdroj: Vlastní šetření

Doporučení nestavět další školská zařízení:

Tabulka 14 Doporučení nestavět další školská zařízení

Priorita 1 (nejvyšší)	Priorita 2
ORP Olomouc	ORP Přerov ORP Litovel ORP Uničov

Zdroj: Vlastní šetření

Rozporné odpovědi (ORP Prostějov, ORP Konice, ORP Lipník) lze vysvětlit na příkladech v ORP Konice, kdy odpověď byla získána pouze od 1 školy, která uvádí, že má své sportovní zařízení a rovněž uvádí, že poptávka veřejnosti po jeho využití je menší než nabídka školy.

Pro vyšší vypovídací hodnotu bylo provedeno šetření na základě dalších ukazatelů, a to dle:

- **počtu obyvatel** v jednotlivých ORP, získaných z ČSÚ k 1. 1. 2008 (zdroj),
- **počtu sportovních zařízení** vnitřních (využití vnějších sportovních areálů je ovlivněno řadou faktorů, např. počasí, které mohou významně změnit vypovídací hodnotu zjištěných výsledků), zdroj vlastní šetření,
- **uspokojení poptávky veřejnosti po různých sportů**, které se mohou provozovat ve sportovním zařízení, zdroj vlastní šetření.

Nejvyšší počet obyvatel na školská sportovní zařízení je vykazováno v (v tomto pořadí od nejvyššího počtu obyvatel na 1 sportovní zařízení k nejmenšímu):

1. ORP Šternberk,
2. ORP Prostějov,
3. ORP Přerov,
4. ORP Litovel,
5. ORP Olomouc,
6. ORP Zábřeh,
7. ORP Jeseník,
8. ORP Lipník nad Bečvou,
9. ORP Šumperk,
10. ORP Hranice na Moravě,
11. ORP Uničov,
12. ORP Mohelnice.

ORP Konice nebude již dále hodnoceno, odpověď jedné školy je nevypovídající ke zobecnování na celou ORP. Kvalita školského sportovního zařízení je dobrá, umožňuje využití zařízení různými druhy sportu, i přesto však veřejnost nemá zájem trávit volný čas v tomto sportovišti, doporučuje se pořádání více sportovních akcí, které veřejnost mohou přilákat do zařízení.

Zohlednění počtu obyvatel a míry uspokojené poptávky (resp. neuspokojené poptávky) veřejnosti po využití sportovních zařízení k provozování různých druhů sportu (multifunkčnost zařízení) vede k potřebě stavět sportovní zařízení v (od nejvyšší priority a potřeby k nejnižší):

1. ORP Litovel,
2. ORP Prostějov,
3. ORP Šternberk,
4. ORP Jeseník,
5. ORP Přerov,
6. ORP Olomouc,
7. ORP Zábřeh,
8. ORP Hranice,
9. ORP Mohelnice,
10. ORP Šumperk,
11. ORP Lipník nad Bečvou,
12. ORP Uničov.

Budeme-li sledovat výše uvedené ukazatele, včetně výpovědi ředitelů a veřejnosti k dostatečnému množství sportovních zařízení, nejvyšší prioritou stavět (1) bude v ORP Litovel, ORP Prostějov, ORP Šternberk, ORP Jeseník, ORP Zábřeh.

Potřeba stavět nová školská sportovní zařízení (popř. rozšiřování) při zohlednění kumulativně více ukazatelů:

Tabulka 15 Potřeba stavět nová školská sportovní zařízení (popř. rozšiřování) – více ukazatelů

Priorita 1 (nejvyšší)	Priorita 2	Priorita 3 (nestavět)
ORP Litovel	ORP Přerov	ORP Lipník nad Bečvou
ORP Prostějov	ORP Hranice	ORP Uničov
ORP Šternberk	ORP Olomouc	
ORP Jeseník	ORP Mohelnice	
ORP Zábřeh	ORP Šumperk	

Zdroj: Vlastní šetření

Jedním z hlavních důvodů, proč je přetlak a větší poptávka veřejnosti než nabídka u multifunkční sportovních hal a proč nejsou ostatní sportoviště využívány veřejností (které nabízejí jen omezené možnosti k využití - pouze vybrané druhy sportů) je nedostatek multifunkčních sportovišť. Proto doporučujeme výstavbu těchto druhů sportovišť.

Příklad vhodného projektu doporučeného k realizaci

Investiční záměr na přístavbu tělocvičny ZŠ v Bouzově (ORP Litovel) je **zdůvodněn** nejen neexistencí tělocvičny, zajištěním povinné školní docházky pro žáky 13-ti přilehlých obcí, špatnou dopravní obslužností do vzdálenějších obcí, ale i regionálním významem kulturně-historického potenciálu obce Bouzov¹⁴. V současné době chodí žáci cvičit do cca 150 m vzdáleného obecního objektu, bývalého kinosálu. Tento sál je pro realizaci hodin tělesné výchovy naprosto nevhodný, a to jak z hlediska prostorového, hygienického či bezpečnostního. Obec nedisponuje žádným prostorem, kde by bylo možno provozovat sálové sporty a sport obecně i pro širokou veřejnost. Zastupitelstvo obce rozhodlo o podání žádosti o financování z veřejných prostředků na přístavbu tělocvičny k budově ZŠ tak, aby bylo možno i pro venkovské děti zajistit kvalitní výuku hodin tělesné výchovy a nabídnout možnosti sportu i pro veřejnost.

Nutné je zdůvodnit potřebnost akce z hlediska stavebně-technického, vyčíslit kapacitu stavby před zahájením akce a současný rozsah jejího využití, vyčíslit kapacitu po dokončení akce, určit požadavky na urbanistické, architektonické, technické a funkční řešení akce, posoudit vliv akce na životní prostředí i vymežit rozsah a způsob zabezpečení přeložek inženýrských sítí a napojení na přípojky inženýrských sítí, dopravní infrastrukturu a vyčíslit celkové náklady.

Stavebně-technické zdůvodnění potřebnosti akce: Základní škola, mateřská škola, školní kuchyně a jídelna tělocvična tvoří areál ve středu obce, tělocvična je spojena s objektem školy spojovacím krčkem. Stávající přiléhající pozemek je rovinný a využívám pro školní hřiště, před budovou školy je parkoviště.

Kapacita stavby před zahájením akce a současný rozsah jejího využití: Základní škola 182 žáků, mateřská škola 42 dětí.

¹⁴ Národní památkový ústav, 2006

Kapacita po dokončení akce: Přístavbou tělocvičny se výrazně zlepší možnosti výuky hodin tělesné výchovy ve škole, provoz bude hygienický, bezpečný a kultivovaný na úrovni odpovídající současným požadavkům a potřebám. Realizací přístavby tělocvičny se umožní rovněž kvalitní multifunkční využití pro sportovní činnost občanů.

Požadavky na urbanistické, architektonické, technické a funkční řešení akce: Přístavba tělocvičny: 13 m x 36 m, výška 7,5 m, zděná konstrukce stěn, sedlové dřevěné lepené vazníky, střešní krytina SATJAM, okna a dveře plastová, topení samostatným plynovým kotlem. V půdorysu je řešena nářadovna a příslušné sociální zařízení pro cvičence dělené na zařízení pro hochy a děvčata. Spojovací krček. Přístavba a spojovací krček budou tvořit se stávajícími budovami ZŠ a MŠ ucelený areál. Výšková a věcná regulativa územního plánu jsou plně respektována.

Vliv na životní prostředí: Přístavba tělocvičny včetně spojovacího krčku nebude mít negativní vliv na životní prostředí.

Rozsah a způsob zabezpečení přeložek inženýrských sítí a napojení na přípojky inženýrských sítí a dopravní infrastruktura: Obě stávající školní budovy ZŠ i MŠ jsou standardně napojeny na obecní sítě a tělocvična bude rovněž. Nutné přípojky sítí budou v řádech do 30 m, přeložky nebudou řešeny žádné. Stávající komunikace včetně parkoviště je zcela dostačující.

Celkové náklady akce: 25 700 000 Kč.

4.2.3 Shrnující doporučení

- **Zvýšení kvality prioritně v ORP Litovel** (ZŠ a MŠ Pňovice, ZŠ Senice na Hané, ZŠ Vejvodského, Litovel) **a v ORP Zábřeh** (ZŠ Boženy Němcové, Zábřeh, ZŠ Severovýchod, Zábřeh, Gymnázium nám. Osvobození, Zábřeh, SOŠ a SOU zemědělské, Horní Heřmanice SŠ sociální péče a služeb, Zábřeh)
- **Nová výstavba, rozšiřování prioritně v ORP Litovel, ORP Prostějov, ORP Šternberk, ORP Jeseník, ORP Zábřeh**

Povýše uvedené priority se doporučují řešit v následujícím rámci:

Rozvoj vnitřních a vnějších sportovních areálů škol a jejich přeměna na víceúčelová volnočasová centra

- 1) Výstavba sportovní haly/vybudování multifunkčního sportoviště, vybudování nafukovací haly, rekonstrukce tělocvičen, zvětšení tělocvičen, úpravy podlah tělocvičen, obložení stěn, protiskluzový nástřík.
- 2) Rekonstrukce a modernizace hřišť, úprava povrchu hřiště, pokládka nové antuky na hřiště, vybudování umělého povrchu, vybudování venkovního areálu, zastřešení.
- 3) Úprava doskočiště, oprava běžecké dráhy, rekonstrukce atletického oválu, vybudování či rekonstrukce atletické dráhy a vrhačského okruhu.
- 4) Stavba lezecké stěny, zřízení hřiště na petangue, vybudování tenisového kurtu, vybudování hřiště na plážový volejbal.

Zkvalitnění návazné infrastruktury

- 1) Rekonstrukce a modernizace **šaten, toalet a sprch**, odvětrání šaten.
- 2) Zřízení/oprava skladu na nářadí, vybudování/zvětšení/rekonstrukce **nářad'ovny**, pořízení záchranných sítí a vybavení, modernizace a nákup nářadí a vybavení, nové branky a koše na basketbal, instalace záchranných sítí, nákup a zabudování mantinelů
- 3) Nové či rekonstrukce stávajícího osvětlení a topení.
- 4) Zateplení, nová fasáda, výměna oken a dveří.
- 5) Oplocení hřiště, areálu.
- 6) Vybudování výklenku (čekárny) v tělocvičně pro hráče, zajištění bezbariérového přístupu, výstavba dětského koutku.

Zkvalitnění doprovodných služeb za účelem otevření sportovišť pro širokou veřejnost i turisty a podpory zdravého životního stylu (zejm. u škol, která nejsou uvedena v tabulce 2 Zpřístupnění školských sportovních zařízení turistům, str. 19)

Zlepšení organizování volné přístupnosti sportovních a tělovýchovných zařízení, ať již zabezpečením pohotovostních služeb či tvorbou kvalitních plánů využitelnosti a jejich zveřejnění, propagace školských sportovních areálů a možnosti jejich využití, zpřístupnění databáze tělovýchovných a sportovních organizací, klubů, kroužků, trenérů či dalších odborníků a organizací v oblasti sportu, rekreace a zábavy.

Marketingové aktivity týkající se zpřístupnění sportovišť směrem k návštěvníkům a turistům lze realizovat prostřednictvím místních informačních center, ubytovacích zařízení v okolí či webových stránek obcí, měst a regionálních destinačních managementů.

Faktory zařazení školních sportovišť do nabídky cestovního ruchu:

- umístění sportoviště (docházková/dojezdová vzdálenost),
- typ sportoviště (indoor x outdoor),
- druh sportu (individuální x týmový),
- pevná otvírací doba v letní turistické sezóně (květen – září),
- možnost zpřístupnění v mimo turistické sezóně (krytá hala, druh sportu apod.),
- zpřístupnění návazné infrastruktury (půjčovna nářadí, šatna, sprchy),
- cena za pronájem.

4.3 Evropské dotace prostřednictvím Regionálního operačního programu Střední Morava¹⁵

Regionální operační program Střední Morava je vymezen mnoha strategickými dokumenty na národní i evropské úrovni, které ovlivňují jeho základní koncepci. Ve vztahu ke sportovištím a dalším volnočasovým zařízením vychází mimo jiné i z Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji, na kterou se ROP odkazuje v sekci důležitých dokumentů Olomouckého kraje.

Socioekonomická analýza Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava popisuje především hlavní směry dopravní, technické a podnikatelské infrastruktury, volnočasové aktivity (aktivity týkající se školských sportovních zařízení a podobně zaměřených institucí nejsou detailněji vymezeny, sledovány ani popisovány). Obecně lze konstatovat, že aktivity vedoucí k posilování cestovního ruchu v regionech (za což se považuje také rozvoj sportovišť školských zařízení sloužících i pro využití cestovního ruchu), kooperace s letní i zimní turistikou, velkými sportovními areály, tvorba turistické infrastruktury a doplňkových služeb jsou jedním ze specifických cílů programu.

Základní vize ROP Střední Morava se zaměřují na srovnání ekonomického tempa a posilování dynamiky. Podporu sportovišť lze nalézt v základní vizi programu, především

¹⁵ Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava, verze 12.

v pasáži o změnách v nezbytné infrastruktuře a prostředí pro život, související s provázáním s turistickou poptávkou a propojením s kulturními, rehabilitačními a relaxačními kapacitami. Vše je ovšem nezbytné provádět v souladu s rozvojem nových služeb, harmonizací životních podmínek a sociálních dopadů vyplývajících z těchto kroků.

Regionální operační program Střední Morava vymezuje základní opatření dle jednotlivých oblastí. Pro potřeby studie je smysluplné vymezovat pouze oblast s dopadem na podnikatelské prostředí a cestovní ruch. Tato opatření se týkají dopadu na podporu zvyšování ekonomické výkonnosti. S tím souvisí rozvoj investic do služeb v oblastech péče o zdraví, volného času, sociálních služeb a ekonomizace kulturních a znalostních hodnot. Efektivní využívání potenciálu regionu v cestovním ruchu musí být využíván pro posílení podnikatelského prostředí. Zvyšování návštěvnosti tuzemskými i zahraničními turisty přináší příjem pro regionální ekonomiku a tohoto potenciálu mohou využívat i sportovní zařízení nezřizovaná primárně pro cestovní ruch. I v rámci krajských priorit podpory oblastí s vysokou koncentrací potenciálu turismu jsou vymezeny lázeňské oblasti, střediska zimních sportů, oblasti silných tradic a folklóru a v neposlední řadě i oblasti sportovního a zábavního využití.

Naplnění cílů a strategií by mělo z regionu střední Moravy vytvořit do roku 2015 centrum vyznačující se mimo jiné:

- efektivně využitým podnikatelským potenciálem pro služby, průmysl i pro cestovní ruch a volný čas.
- nabídkou a infrastrukturou cestovního ruchu výrazně přispívající k celkovému ekonomickému výkonu regionu

Právě v těchto dvou strategických cílech (z mnoha dalších popsanych v dokumentu) lze najít i potenciál pro rozšiřování sportovních středisek provozovaných i školami a obecními úřady.

4.3.1 Prioritní osy a strategie

ROP Střední Morava vypisuje tematicky orientované výzvy v rámci 4 prioritních os:

Prioritní osa č. 1 Doprava

Prioritní osa č. 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu

Prioritní osa č. 3 Cestovní ruch

Prioritní osa č. 4 Technická pomoc

<i>Prioritní osa</i>	<i>Oblast podpory</i>	<i>Podíl prioritní osy na ROP Střední Morava</i>	<i>Podíl oblasti podpory na prioritní ose</i>
Prioritní osa 1 Doprava	1.1 Regionální dopravní infrastruktura	38,8 %	56,1 %
	1.2 Veřejná doprava		35,9 %
	1.3 Bezmotorová doprava		8 %
Prioritní osa 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu	2.1 Rozvoj regionálních center	39,4 %	14 %
	2.2 Rozvoj měst		42,9 %
	2.3 Rozvoj venkova		37,1 %
	2.4 Podpora podnikání		6 %
Prioritní osa 3 Cestovní ruch	3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu	18,5 %	22 %
	3.2 Veřejná infrastruktura a služby		22 %
	3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby		50 %
	3.4 Propagace a řízení		6 %
Prioritní osa 4 Technická pomoc	4.1 Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu	3,3 %	67 %
	4.2 Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu		33 %

Pro potřeby studie o využitelnosti sportovních zařízení v Olomouckém kraji je nevyužitelná prioritní osa 1 a 4, naopak pozornost je nezbytné věnovat zbývajícím dvěma.

Prioritní osa č. 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu bude zaměřena na rozvoj regionálních center, městských a venkovských oblastí regionu soudržnosti Střední Morava a v jejím rámci bude dominantně uplatněn územně-integrovaný přístup. Pro rozvoj a regeneraci městských území bude uplatňována celá škála forem podpory, zahrnující individuální projekty i integrované projekty. V případě specifického zaměření na podporu regionálních center bude forma podpory spočívat v integrovaném plánu rozvoje příslušných měst. V městských i

venkovských oblastech bude pozornost zaměřena především na podporu zlepšení fungování veřejných služeb a investice do revitalizace území, budou jako formy podpory rovněž aplikovány individuální projekty a integrované projekty. Individuální projekty jako forma podpory pak bude využita v případě aplikace podpůrných opatření ve prospěch podnikání.

Prioritní osa č. 3 Cestovní ruch bude zaměřena na maximální využití potenciálu tohoto odvětví ve prospěch sociálně-ekonomického rozvoje regionu. Projekty v oblasti rozvoje veřejné a podnikatelské infrastruktury cestovního ruchu budou realizovány prostřednictvím širší škály forem podpory (integrovaný plán rozvoje území, individuální projekty, integrované projekty); projekty v oblasti propagace a řízení cestovního ruchu pak v podobě individuálních projektů a integrovaných projektů. Cílem je podpořit jak rozvoj venkovských oblastí pro turistické účely, tak i rozvoj městské, lázeňské i alternativní turistiky.

Mezi globální cíle patří zlepšení kvality života v regionu soudržnosti Střední Morava, zvýšení atraktivity regionálních center, měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých podpůrných podmínek pro podnikání a cestovní ruch.

Úspěch strategie vyjadřují specifické cíle prioritní osy, které jsou naplňovány jednotlivými oblastmi podpory:

- Cíl 1: Zvýšení atraktivity a kvality života v regionálních centrech;
- Cíl 2: Zvýšení atraktivity, kvality života a služeb ve městech;
- Cíl 3: Zvýšení atraktivity a kvality života na venkově;
- Cíl 4: Zlepšení podmínek pro rozvoj malých a středních podniků zvýšením využitelnosti nemovitostí určených pro jejich podnikatelské aktivity.

Strategie pro cíl 1:

Pozornost bude věnována revitalizaci a zvýšení atraktivnosti hlavních pólů (center) ekonomického rozvoje – měst Olomouce a Zlína a zlepšení kvality života v nich. Podporovány budou aktivity zaměřené na fyzickou revitalizaci území i na rozvoj sociální infrastruktury a veřejné dopravy. V prvním případě se jedná o podporu obnovy a výstavby infrastruktury a místních komunikací, a to pouze ve vazbě na občanské vybavení a veřejná prostranství, odstranění nevyužívaných staveb a ekologických zátěží, obnovy a stavební úpravy a případné rozšíření stávajících objektů, efektivnější využití veřejných prostranství a urbanizovaných ploch. V případě rozvoje sociální infrastruktury bude podporována především

vzdělávací infrastruktura, počínaje mateřskými školami a konče institucemi pro celoživotní učení; předmětem podpory je i rozvoj infrastruktury pro poskytování sociálních služeb a zdravotní péče, zařízení pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, včetně kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení, pořízení vybavení s ohledem na zvýšení kvality poskytovaných služeb a technologický rozvoj a úpravy infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin společnosti (například osoby s handicapem).

Strategie pro cíl 2:

Podporována bude revitalizace a zvýšení atraktivnosti také ostatních měst v regionu soudržnosti Střední Morava a zlepšení kvality života v nich. Podporovány budou aktivity zaměřené na fyzickou revitalizaci území i na rozvoj sociální infrastruktury.

Strategie pro cíl 3:

V rámci tohoto specifického cíle bude podpořen rozvoj venkovských oblastí a aktivit v nich, rovněž vedoucí ke zvýšení kvality života na venkově. Bude podporován rozvoj infrastruktury sociálních služeb včetně infrastruktury pro sociální integraci specifických skupin ohrožených sociálním vyloučením tak, aby byla zajištěna přiměřená dostupnost a odpovídající kvalita těchto služeb. Podporované aktivity v oblasti sociálních služeb jsou v souladu s regionálními strategickými dokumenty upravujícími oblast sociálních služeb. **V oblasti vzdělávací infrastruktury bude podporována modernizace vybavení škol tak, aby odpovídala požadavkům na poskytování vzdělávání pro potřeby trhu práce a využívání moderních technologií.** Podporovány budou aktivity definované v regionálních dlouhodobých záměrech vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy, a to zaměřené například na rozvoj oborových a komunitních center či celoživotní vzdělávání.

Strategie pro cíl 4:

Tento specifický cíl také usiluje o zlepšení podmínek pro rozvoj malých a středních podniků v regionu soudržnosti Střední Morava. Předmětem podpory se v rámci regenerace brownfields zejména stanou stavební úpravy, revitalizace, investice do dopravní a technické infrastruktury, případně i demolice.

Koordinace s intervencemi dalších programů

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Veřejné intervence ROP Střední Morava financované z ERDF se zaměřují na „tvrdé“ investice, tj. podporu obnovy fyzické infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost financovaný z ESF je zaměřen naopak na „měkké“ projekty zahrnující systémové změny, podporu rozšiřování kvalifikace a obecně růst vzdělanosti obyvatel. Oblasti veřejných intervencí těchto dvou operačních programů se nepřekrývají z důvodu jejich odlišného obsahového zaměření. Při spolupůsobení veřejných intervencí je možné dosáhnout výrazné synergie.

Koordinace s dalšími programy není využitelné pro potřeby studie, nesplňují kritéria podporovaných aktivit.

4.3.2 Detailní popis aktivit dle oblastí podpory se zaměřením na sportoviště v OK vycházející z programového a prováděcího dokumentu

Oblast podpory – 2.1 Rozvoj regionálních center

Tato oblast podpory si klade za cíl zvýšení atraktivity regionálních center – Olomouce a Zlína pro práci a investice a zvyšování kvality života v těchto centrech.

Mezi oblastmi, které budou podporovány, patří mimo jiné i:

Vzdělávací infrastruktura – podporována bude modernizace vybavení škol tak, aby odpovídala požadavkům na poskytování vzdělávání pro potřeby trhu práce a využívání moderních technologií, anebo na restrukturalizaci kapacit ve vazbě na efektivní vynakládání zdrojů. Tam, kde je prokazatelně nedostatek kapacit mateřských škol, může být podporován rozvoj těchto kapacit. Současně budou vytvářeny podmínky i pro přípravu a nabídku kvalitních pracovníků pro hi-tech odvětví a nová strategická odvětví v množství, které nejen vyhoví současné poptávce, ale bude také iniciovat růst této poptávky v budoucnu. Podporovány budou aktivity definované v regionálních dlouhodobých záměrech vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy, a to zaměřené například na rozvoj oborových a komunitních center. Dále jde také o podporu projektů zaměřených na integraci zdravotně postižených, na moderní formy výuky – ICT, jazykové vzdělávání nebo na podporu celoživotního učení.

Infrastruktury pro volnočasové aktivity – podpora bude zaměřena na investice do infrastruktury v rámci kulturních, sportovních a dalších volnočasových aktivit v rámci zvyšování kvality života.

Detailnější vymezení podporovaných aktivit:

Vzdělávací infrastruktura – především mateřské, základní a střední školy a infrastruktura pro celoživotní učení

- modernizace, stavební úpravy a příp. výstavba škol a školských zařízení (definovaných dle §7 zákona 561/2004 Sb. vyjma ubytovacích zařízení a zařízení školního stravování), pouze ve vazbě na modernizaci výuky a přípravu nových vzdělávacích a studijních programů. Zaměření aktivit bude vždy v dané výzvě a jedná se o strategii podpor podle vývoje situace na trhu práce;
- investice do infrastruktury v oblasti vzdělávání a odborné přípravy včetně informačních a komunikačních technologií, pokud jsou takové investice nezbytné k provádění reforem a/nebo pokud mohou značně přispět ke zvýšení kvality a účinnosti vzdělávacího systému včetně systému odborné přípravy vzdělávání zaměřené na podnikání.

Infrastruktura pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit včetně kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení

- modernizace, stavební úpravy, příp. výstavba kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení pro sportovní aktivity, komunitní práci, práci s dětmi a mládeží, osobami ohroženými sociální exkluzí, klubů pro zájmové vzdělávání atd. s cílem aktivního využívání volného času, a to s převážným využitím pro místní obyvatele.

Oblast podpory – 2.2 Rozvoj měst

Tato oblast podpory je zaměřena na rozvoj území obcí s minimálním počtem 5 000 obyvatel s globálním cílem – zvýšením atraktivity měst pro práci a investice a zvyšování kvality života ve městech, tj. **místo realizace projektů - území obcí s minimálním počtem 5 000 obyvatel** na území regionu soudržnosti Střední Morava.

Mezi specifické cíle patří mimo jiné:

1. zvyšování atraktivity a kvality života ve městech prostřednictvím **investic do infrastruktury pro rozvoj vzdělávání,**

2. zvyšování atraktivity a kvality života ve městech prostřednictvím **investic do infrastruktury pro rozvoj volnočasových aktivit,**

Podoblasti podpory a definované aktivity:

Podoblast podpory 2.2.3 – Infrastruktura pro rozvoj vzdělávání

Vzdělávací infrastruktura – především mateřské, základní a střední školy a infrastruktura pro celoživotní učení

- modernizace, stavební úpravy a příp. výstavba škol a školských zařízení (definovaných dle §7 zákona 561/2004 Sb. vyjma ubytovacích zařízení a zařízení školního stravování) pouze ve vazbě na modernizaci výuky a přípravu nových vzdělávacích a studijních programů. Zaměření aktivit bude vždy v dané výzvě a jedná se o strategii podpor podle vývoje situace na trhu práce;
- investice do infrastruktury v oblasti vzdělávání a odborné přípravy včetně informačních a komunikačních technologií, pokud jsou takové investice nezbytné k provádění reformy a/nebo pokud mohou značně přispět ke zvýšení kvality a účinnosti vzdělávacího systému včetně systému odborné přípravy vzdělávání zaměřené na podnikání.

Podoblast podpory 2.2.5 – Infrastruktura pro rozvoj volnočasových aktivit

Infrastruktura pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, včetně kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení

- modernizace, stavební úpravy, příp. výstavba kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení pro sportovní aktivity, komunitní práci, práci s dětmi a mládeží, osobami ohroženými sociální exkluzí, klubů pro zájmové vzdělávání atd. s cílem aktivního využívání volného času s využitím pro místní obyvatele.

Rámcový výčet způsobilých výdajů

- Dlouhodobý nehmotný majetek
- Nákup pozemků
- Stavby
 - pořízení staveb formou výstavby, technické zhodnocení staveb (např. modernizace a jiné stavební úpravy)
- nákup staveb

- Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
- Drobný dlouhodobý hmotný majetek
- Projektová dokumentace (vyjma projektů zakládajících veřejnou podporu)
- Finanční výdaje a poplatky (vyjma úroků z úvěru)
- Služby

Příjemci podpory

- **Kraje** podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- Obce s více než 5 000 obyvateli podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, s výjimkou měst Olomouce a Zlína,
- Dobrovolné svazky obcí podle §46 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích,
- **Organizace zřizované nebo zakládáné kraji** a obcemi podle §23 a násl. zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, s výjimkou organizací zřizovaných nebo zakládáných městy Olomoucí a Zlínem,
- Nestátní neziskové organizace podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (občanská sdružení), zákona. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti), zákona č.3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů (církevní právnické osoby) a zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů (nadace),
- Vlastníci nemovitostí v památkových zónách (pouze ve vazbě na integrované projekty předkládané veřejným sektorem).

Forma a výše podpory

Výše podpory ze strukturálních fondů (ERDF) může dosáhnout až 85 % celkových veřejných způsobilých výdajů projektu a míra spolufinancování z veřejných zdrojů ČR (krajských rozpočtů, obecních rozpočtů, státního rozpočtu) musí dosáhnout, v návaznosti na poskytnuté zdroje strukturálních fondů, minimálně 15 % z celkových veřejných způsobilých výdajů projektu. Příjemce zároveň zajistí částečné spolufinancování projektu z vlastních zdrojů.

V případě, kdy projekt předložený veřejným subjektem nezakládá veřejnou podporu ale vytváří příjmy, je pro výpočet výše podpory využito metody finanční mezery.

V případě projektů zakládajících veřejnou podporu je výše podpory určena dle aktuálně platných pravidel veřejné podpory. Kraje a jimi založené či zřízené organizace bez rozdílu velikosti jsou považovány za velké podniky, tzn. výše podpory činí 40 %.

Minimální způsobilé výdaje na projekt jsou stanoveny na úrovni **2 mil. Kč**.

Maximální způsobilé výdaje na projekt nepřesáhnou **150 mil. Kč**.

Podrobné podmínky (např. způsobilost výdajů) budou definovány v dokumentaci pro příslušnou výzvu.

Termín vyhlášení výzvy

Harmonogram výzev bude stanoven až počátkem roku 2009.

Oblast podpory – 2.3 Rozvoj venkova

Tato oblast podpory je zaměřena na rozvoj území obcí s méně než 5 000 obyvateli a s více než 500 obyvateli, tj. **místo realizace projektů** - celé území regionu soudržnosti Střední Morava mimo obcí do 500 obyvatel.

V souladu se specifickým cílem „Zlepšení kvality života v regionu soudržnosti Střední Morava, atraktivnosti měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých podpůrných podmínek pro podnikání“ bude pozornost zaměřena především na podporu zlepšení fungování veřejných služeb a investice do revitalizace území. Tímto by měla být podpořena tradiční sounáležitost obyvatelstva s regionem a mělo by dojít k zabránění masivnějšímu přesunu části mladé populace z venkovských oblastí do měst v důsledku omezených perspektiv a zhoršení věkové struktury obyvatelstva. Podpora rozvoje venkovských oblastí s cílem zvýšení kvality života na venkově je klíčová pro podporu snižování regionálních disparit mezi venkovskými a městskými oblastmi.

Kvalita života na venkově bude zvyšována prostřednictvím investic mimo jiné do:

Vzdělávací infrastruktury – bude podporována modernizace vybavení škol tak, aby odpovídaly požadavkům na poskytování vzdělávání pro potřeby trhu práce a využívání

moderních technologií a nebo na transformaci kapacit v souvislosti s efektivním vynakládáním zdrojů. Podporovány budou aktivity definované v regionálních dlouhodobých záměrech vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy, a to zaměřené například na moderní formy výuky – ICT, jazykové vzdělávání.

Infrastruktury pro volnočasové aktivity – podpora bude zaměřena na investice do infrastruktury v rámci kulturních, sportovních a dalších volnočasových aktivit v rámci zvyšování kvality života na venkově.

Podoblasti podpory a definované aktivity:

Podoblast podpory 2.3.2 – sociální infrastruktura

Vzdělávací infrastruktura – především mateřské a základní školy

Podporovány budou aktivity definované v regionálních dlouhodobých záměrech vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy, a to zaměřené například na rozvoj oborových a komunitních center či celoživotní vzdělávání, na moderní formy výuky – ICT, jazykové vzdělávání.

- modernizace, stavební úpravy a příp. výstavba škol a školských zařízení (definovaných dle §7 zákona 561/2004 Sb. vyjma ubytovacích zařízení a zařízení školního stravování), pouze ve vazbě na modernizaci výuky a přípravu nových vzdělávacích a studijních programů. Zaměření aktivit bude vždy v dané výzvě a jedná se o strategii podpor podle vývoje situace na trhu práce;
- investice do infrastruktury v oblasti vzdělávání a odborné přípravy včetně informačních a komunikačních technologií, pokud jsou takové investice nezbytné k provádění reformy a/nebo pokud mohou značně přispět ke zvýšení kvality a účinnosti vzdělávacího systému včetně systému odborné přípravy vzdělávání zaměřené na podnikání.

Infrastruktura pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, včetně kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení

- modernizace, stavební úpravy, příp. výstavba kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení pro sportovní aktivity, komunitní práci, práci s dětmi a mládeží, osobami ohroženými sociální exkluzí, klubů pro zájmové vzdělávání atd. s cílem aktivního využívání volného času s využitím pro místní obyvatele.

Příjemci podpory

- Kraje podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- Obce s více než 500 a méně než 5 000 obyvateli podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- Dobrovolné svazky obcí podle §46 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích,
- Organizace zřizované nebo zakládáné kraji a obcemi podle §23 a násl. zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, s výjimkou organizací zřizovaných nebo zakládaných městy Olomoucí a Zlínem,
- Nestátní neziskové organizace podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (občanská sdružení), zákona. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti), zákona č.3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů (církevní právnické osoby) a zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů (nadace),
- Vlastníci nemovitostí v památkových zónách (pouze ve vazbě na integrované projekty předkládané veřejným sektorem).

Forma a výše podpory

Dotace (nevratná přímá pomoc) bude poskytnuta z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava a bude se skládat ze zdrojů Evropské unie, a to Evropského fondu pro regionální rozvoj (poměr 85 %) a národního spolufinancování České republiky (poměr 15 %). Dotace z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava činí max. 90%. Vlastní zdroje žadatele budou činit minimálně 10% z celkových způsobilých výdajů projektu.

V případě, kdy projekt předložený veřejným subjektem nezakládá veřejnou podporu ale vytváří příjmy, je pro výpočet výše podpory využito metody finanční mezery.

V případě projektů zakládajících veřejnou podporu je výše podpory určena dle aktuálně platných pravidel veřejné podpory. Kraje a jimi založené či zřízené organizace bez rozdílu velikosti jsou považovány za velké podniky, tzn. výše podpory činí 40 %.

Minimální způsobilé výdaje na projekt jsou stanoveny na úrovni 1 mil. Kč.

Maximální způsobilé výdaje na projekt nepřesáhnou 80 mil. Kč.

Termín vyhlášení výzvy

Harmonogram výzev bude stanoven až počátkem roku 2009.

Oblast podpory 3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu

Tato oblast podpory je zaměřena na rozvoj území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb. Každé území bude řešeno samostatně v rámci jednoho integrovaného plánu rozvoje území pouze jedním předkladatelem. Integrovaný plán rozvoje území může být v čase aktualizován.

Globálním cílem je zvýšení atraktivnosti území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb prostřednictvím zkvalitnění infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu (konkrétně vymezené regiony s vysokou koncentrací cestovního ruchu jsou na Jesenicku, Šumperku a Olomouc).

Podporované aktivity:

Rozvoj a obnova infrastruktury pro aktivní a kulturně-poznávací formy cestovního ruchu, lázeňství a výstavnictví včetně návazné infrastruktury

- jedná se především o modernizaci, stavební úpravy a rozšiřování stávající infrastruktury, případně je možná i výstavba nové infrastruktury;
 - *infrastruktura pro aktivní formy CR*: infrastruktura pro rozvoj venkovské turistiky vč. hippo-, agro- a ekoturistiky, infrastruktura pro rozvoj pěší turistiky (naučné stezky, gastronomické cesty, vinařské stezky, spojení naučných stezek s historickými a přírodními památkami atd.), infrastruktura pro rozvoj vodní turistiky (infrastruktura pro rekreační plavbu atd.) atd.;
 - *infrastruktura pro lázeňství*: rozšíření stávající nebo vybudování nové lázeňské infrastruktury (lázeňské objekty a kolonády, rozšíření sítě vycházkových tras, služby a vyžití kulturní, sportovní, rekreační, relaxační, wellness služby atd.);

Rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných primárně pro cestovní ruch včetně návazné infrastruktury

- jedná se především o modernizaci, stavební úpravy a rozšiřování stávající infrastruktury, případně je možná i výstavba nové infrastruktury;
- *sportovní areály využitelné primárně pro CR*: infrastruktura pro zimní sporty (zejména sjezdové a běžecké lyžování) a letní aktivity;

Rámcový výčet způsobilých výdajů (stejný i pro další oblasti podpory, upravený vždy konkrétní výzvou)

- Dlouhodobý nehmotný majetek
- Nákup pozemků
- Stavby
 - pořízení staveb formou výstavby, technické zhodnocení staveb (např. modernizace a jiné stavební úpravy)
 - nákup staveb
- Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
- Drobný dlouhodobý hmotný majetek
- Projektová dokumentace (vyjma projektů zakládající veřejnou podporu)
- Osobní výdaje (vyjma projektů zakládající veřejnou podporu)
- Finanční výdaje a poplatky (vyjma úroků z úvěru)
- Služby
- Cestovní náhrady (vyjma projektů zakládající veřejnou podporu)

Podrobné podmínky způsobilosti výdajů budou definovány v dokumentaci pro příslušnou výzvu.

Oblast podpory 3.2 Veřejná infrastruktura a služby

Tato oblast podpory je zaměřena na podporu aktivit na území regionu soudržnosti Střední Morava, ale mimo území s vysokou koncentrací infrastruktury a služeb, které budou podporovány v oblasti podpory 3.1.

Globálním cílem je zvýšení atraktivnosti území prostřednictvím zkvalitnění infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu na území mimo vysokou koncentrací infrastruktury a služeb.

Podporované aktivity:

Rozvoj a obnova infrastruktury pro aktivní a kulturně-poznávací formy cestovního ruchu, lázeňství a výstavnictví včetně návazné infrastruktury

- jedná se především o modernizaci, stavební úpravy a rozšiřování stávající infrastruktury, případně je možná i výstavba nové infrastruktury;
- *infrastruktura pro aktivní formy CR:* infrastruktura pro rozvoj venkovské turistiky vč. hippo-, agro- a ekoturistiky, infrastruktura pro rozvoj pěší turistiky (naučné stezky, gastronomické cesty, vinařské stezky, spojení naučných stezek s historickými a přírodními památkami atd.), infrastruktura pro rozvoj vodní turistiky (infrastruktura pro rekreační plavbu atd.) atd.;
- *infrastruktura pro lázeňství:* rozšíření stávající nebo vybudování nové lázeňské infrastruktury (lázeňské objekty a kolonády, rozšíření sítě vycházkových tras, služby a vyžití kulturní, sportovní, rekreační, relaxační, wellness služby atd.);

Rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných primárně pro cestovní ruch včetně návazné infrastruktury

- jedná se především o modernizaci, stavební úpravy a rozšiřování stávající infrastruktury, případně je možná i výstavba nové infrastruktury;
- *sportovní areály využitelné primárně pro CR:* infrastruktura pro zimní sporty (zejména sjezdové a běžecké lyžování) a letní aktivity;

Oblast podpory 3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby

Tato oblast podpory je zaměřena na podporu podnikatelů v oblasti rozvoje cestovního ruchu. Pro podnikatelské subjekty realizující projekty v územích, která jsou vymezena v rámci oblasti podpory 3.1, bude vyhlášena specifická výzva k předkládání projektových žádostí. Projekty budou doplňovat aktivity veřejného sektoru ve vymezených územích, která budou řešena integrovanými plány rozvoje území. Integrované plány rozvoje území mohou obsahovat tematické zúžení aktivit pro podnikatele v oblasti podpory 3.3 na vymezeném

území, které vyplývá ze zpracované strategie. Na základě těchto podkladů budou pro podnikatele ve vymezených územích vyhlášeny specifické výzvy.

Dílčí shrnutí:

Regionální operační program Střední Morava dává příležitost k financování sportovních zařízení. Nejedná se ovšem o přímou podporu, ale je nutné vyhledávat aktivity vedoucí k rozvoji, modernizaci či výstavbě sportovních a volnočasových areálů v jednotlivých prioritních osách. Dále je nutné uvědomit si, v jaké lokalitě je tato aktivita podporována a podle toho vycházet z oblastí podpory ROP - na rozvoj regionálních center, měst či vesnic, případně cestovního ruchu. Z toho vyplývají i aktivity zaměřené především na modernizace, stavební úpravy, příp. výstavbu kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení pro sportovní aktivity s cílem aktivního využívání volného času s využitím pro místní obyvatele. ROP Střední Morava je provázán i s dalšími strategickými dokumenty a operačními programy a dává příležitost k financování aktivit v synergických celcích (dofinancování měkkých aktivit tvrdou investiční výstavbou apod.).

4.4 Evropské dotace prostřednictvím Programu rozvoje venkova ČR¹⁶

Osa III – kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Opatření III.2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby

Podopatření III.2.1.2 Občanské vybavení a služby

Záměry a), c) Občanské vybavení a služby

Pozn.: Mezi příjemci dotace bohužel není kraj, ani organizace zřizované nebo zakládané kraji, tudíž nemohou žádat z tohoto dotačního titulu.

Podporované aktivity

Mimo jiné jsou způsobilými výdaji stavební výdaje na stavební obnovu (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení) a novou výstavbu budov, ploch, včetně rozvodů, vytápění a sociálního zařízení **v oblasti zdraví, sportu, volnočasových aktivit, základní obchodní infrastruktury** k zajištění občanského vybavení a služeb v oblasti zdravotnictví (ordinace

¹⁶ Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013, Praha, květen 2007.

lékaře) pro sportovní a volnočasové aktivity a tělovýchovu (např. hřiště, tělocvičny, kuželny, víceúčelová sportovně-společenská centra, včetně zázemí – např. šatny, umývárny, WC, občerstvení, lavičky, stoly; včetně přestavby a rekonstrukce stávajících objektů a ploch, které sloužily původně k jiným účelům, pro sportovní a volnočasové aktivity), pro základní obchodní vybavenost (prodejna smíšeného zboží)

Příjemci dotace

- Obce podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, svazek obcí podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- Nestátní neziskové organizace podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (občanská sdružení), zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti) a zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve znění pozdějších předpisů (nadace),
- Zájmová sdružení právnických osob, podle § 20f a následujících zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů, jsou-li jejich členy obce, svazky obcí.
- Církev a jejich organizace dle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů (církevní právnické osoby)

Místo realizace projektů

Projekt musí být realizován na území ČR v obcích do 500 obyvatel.

Dílčí shrnutí:

Program rozvoje venkova je dalším nástrojem, prostřednictvím kterého mohou školy získat prostředky na své aktivity v souladu s těmi, které jsou podporovány tímto dotačním titulem. Mezi příjemci dotace však není kraj, ani organizace zřizované nebo zakládané krajem, tudíž nemohou žádat z tohoto dotačního titulu. Oprávněnými žadateli jsou např. obce či nestátní neziskové organizace.

4.5 Evropské dotace prostřednictvím Finančního mechanismu EHP / Norska¹⁷

Prioritní oblast 3 – Rozvoj lidských zdrojů

Oblast podpory 3.6 - Modernizace a vybavení jeslí, školek, škol, školních vzdělávacích center, dětských domovů

Podporované aktivity

Pozn.: V rámci Norských fondů je možné požadovat dotaci pouze na aktivity, které jsou v souladu s prioritními oblastmi a není je možné financovat z jiných dotačních titulů.

Příjemci podpory

Organizační složka státu (OSS),

Příspěvková organizace zřízená organizační složkou státu (PO),

Kraj a organizace zřizované nebo zakládáné kraji,

Obec,

Svazek obcí,

Organizace zřízená nebo založená obcí,

Dobrovolné a společenské organizace,

Nestátní nezisková organizace,

Vzdělávací, výzkumné instituce,

Instituce ochrany ŽP,

Podnikatelský subjekt.

Forma a výše podpory

Výše grantové pomoci z FM EHP/Norska se posuzuje pro každou žádost samostatně, a to jako minimální částka nezbytná pro realizaci projektu. Finanční podpora se odvíjí od sumy celkových **oprávněných** nákladů projektu, které z větší části pokrývá. Platí následující pravidla:

a) Výše grantu do 60 %

S výjimkou projektů, kterých se týkají níže uvedené body b) a c), výše grantu **nepřekročí 60** projektových nákladů.

b) Výše grantu do 85 %

¹⁷ Pravidla a postupy pro implementaci finančních mechanismů EHP / Norska 2004 – 2009.

V případě, že **15 % nebo více** projektových nákladů je **spolufinancováno** ze státního rozpočtu, regionálních nebo místních rozpočtů. Finanční mechanismus EHP může poskytnout grant na zbylou částku projektových nákladů.

c) Výše grantu vyšší než 85 %

Na grantovou pomoc určenou pro podporu činností NNO (včetně sociálních partnerů). Finanční mechanismus EHP a Finanční mechanismus Norska mohou být kombinovaně využity, tak aby výše podpory mohla být vyšší než ta popsána v bodech a) a b) tohoto odstavce, avšak **nepřekročí 90 %** celkových výdajů.

Dílčí shrnutí:

Za účelem modernizace a vybavení jeslí, školek, škol, školních vzdělávacích center, dětských domovů mohou žadat příjemci vymezení dotačním titulem, mimo jiné i kraje a organizace zřizované a zakládané kraji

4.6 Státní dotace prostřednictvím Programů na podporu sportu (MŠMT)¹⁸

MŠMT poskytuje finanční prostředky ze státního rozpočtu městům, obcím, organizacím a občanským sdružením na podporu výstavby a obnovy zařízení určených pro tělovýchovu a sport v rámci programů evidovaných v Informačním systému programového financování Ministerstva financí (*ISPROFIN*).

Systém poskytování státních dotací z kapitoly MŠMT funguje na bázi vypisovaných Programů na podporu dle jednotlivých oblastí:

- oblast státní sportovní reprezentace a přípravy sportovních talentů (Program I. – IV.)
- oblast tělovýchovy – tzv. oblast Veřejně prospěšných programů (Program V. – VIII.)
- oblast výdajů na programové financování reprodukce majetku

Programy „Státní podpory sportu pro rok 2008“ jsou orientovány na vyhlášení Programů I. až VIII. pro nestátní neziskové organizace, včetně „Rozvojového programu – Podpora přípravy

¹⁸ Státní podpora sportu. Veřejné vyhlášení programů pro rok 2008.

sportovních talentů na školách s oborem gymnázium a gymnázium se sportovní přípravou“, finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou poskytovány pouze pro školy a školská zařízení zapsaná v rejstříku škol. Součástí je i programové financování ISPROFIN.

4.6.1 Neinvestiční prostředky

Podpora státní sportovní reprezentace a přípravy sportovních talentů

Tato podpora je určena specifickému okruhu občanských sdružení - sportovních svazů zabezpečujících sportovní reprezentaci a přípravu sportovních talentů, které splňují podmínky platných „Zásad činnosti“ a jsou zařazeny do tzv. „Klíče reprezentace“. Na základě specifických kritérií jsou navrhovány státní prostředky na zabezpečení programů podpory státní sportovní reprezentace a přípravy sportovních talentů u Programů I. až IV., včetně podpory projektu celostátního finále „Olympiády dětí a mládeže“.

- Program I – Sportovní reprezentace ČR
- Program II – Sportovní centra mládeže
- Program III – Sportovní talent
- Program IV – Sportovní střediska
- Rozvojový program - Podpora přípravy sportovních talentů na školách s oborem gymnázium a gymnázium se sportovní přípravou

Podpora oblasti „Tělovýchova“ (neinvestiční dotace)

- Program V – Národní program rozvoje sportu pro všechny
- Program VI – Sport a škola
- Program VII – Sport zdravotně postižených
- Program VIII – Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení

Program V. – „Sport pro všechny“ je určen pro sportovní a tělovýchovnou činnost dětí, mládeže a dospělých, včetně pohybových aktivit občanů starších 60 let.

Program VI. – „Sport a škola“ je zaměřen na podporu činnosti a vytváření podmínek pro široké sportovní aktivity a soutěže žáků a studentů, kteří jsou členy školních sportovních klubů, včetně studentských a univerzitních sportovních organizací.

Program VII. – „Sport zdravotně postižených“. Cílem je zajistit podporu činnosti občanským sdružením, které se orientují na aktivní sportovní, pohybovou činnost jejich členů a integraci zdravotně postižených sportovců ve sportovní oblasti.

Program VIII. – „Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení“ je orientován na podporu zajištění údržby a provozu sportovních a tělovýchovných zařízení v oblasti sportu.

Pro objektivní rozdělování finančních prostředků jsou vypracovány zásady, principy a kritéria výběru a realizace poskytovaných státních dotací u jednotlivých vyhlášených programů

4.6.2 Investiční prostředky

Klíčovým programem v oblasti investiční je **Program 233510 (programové financování ISPROFIN)**, který se zaměřuje na podporu rozvoje a obnovy materiálně technické základny ve sportu je rozdělen na podprogramy:

- Podprogram 233512 – „Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovních organizací 564 500 tis. Kč
- Podprogram 233513 – „Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovní reprezentace 184 600 tis. Kč
- Podprogram 233514 – „Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny pro pořádání MS 2009 v klasickém lyžování, ČR ... 76 000 tis. Kč

Tato částka je součástí státního rozpočtu 2008.

Rozdělení investičních dotací

MŠMT stanovuje postup pro poskytování, čerpání a zúčtování dotací ze státního rozpočtu v „Zásadách pro program 233510“ .

4.6.3 Státní podpora sportu pro rok 2009

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlásilo programy státní podpory sportu pro nestátní neziskové organizace pro rok 2009.

Za žadatele - NNO v oblasti sportu se považují subjekty, které:

- a) ve svých stanovách mají jako hlavní činnost provozování sportovních a tělovýchovných činností,
- b) vyvíjejí činnost podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, včetně organizační struktury organizace dle §16 odst.4 tohoto zákona - smlouva o součinnosti, pokud není vymezeno jinak cílem programu.
- c) mají celorepublikovou působnost, tzn. pravidelnou organizovanou činnost vyvíjejí nejméně v 10-ti krajích nebo členskou základnu tvoří nejméně 800 členů, pokud není jinak přímo vymezeno cílem programu, resp. rozhodnutím,

Poznámka: u sportovní a tělovýchovné činnosti s celorepublikovou působností může předkládat žádost střešní, resp. zastřešující organizace, pokud není vymezeno jinak cílem programu.

Pozn.: Dotace jsou poskytovány nestátním neziskovým organizacím, tudíž kraj, ani organizace zřizované nebo zakládáné kraji nemohou žádat z tohoto dotačního titulu.

Dílčí shrnutí:

Nástrojem pro získání finančních prostředků ze státního rozpočtu jsou i Programy na podporu sportu. Prostředky byly v uplynulých letech poskytovány do 3 obdobných oblastí, z nichž první dvě zahrnují neinvestiční aktivity, třetí oblast je určena k poskytování investičních dotací:

- oblast státní sportovní reprezentace a přípravy sportovních talentů
- oblast tělovýchovy – tzv. oblast Veřejně prospěšných programů
- oblast výdajů na programové financování reprodukce majetku

Prostředky nejsou určeny pro kraj ani organizace zřizované nebo zakládáné kraji.

4.7 Krajské dotace prostřednictvím Programu obnovy venkova¹⁹

Pozn.: Oblasti podpory POV Olomouckého kraje pro následující rok se schvalují Zastupitelstvem Olomouckého kraje v polovině prosince roku předcházejícího.

¹⁹ Program obnovy venkova Olomouckého kraje na rok 2008.

V současné době ještě nejsou schváleny oblasti podpory pro příští rok, proto jsou zde uvedeny aktivity schválené pro rok 2008.

Oblast podpory č. 3 – Podpora volnočasových aktivit

Charakteristika oblasti podpory

Cílem je podpora spolupráce v oblasti rozvoje mezilidských vztahů, společenských, kulturních a volnočasových aktivit. V rámci této oblasti získávají podporu projekty zaměřené na rozvoj společenských, kulturních a volnočasových aktivit, jejichž pořadatelem je obec, nebo svazek obcí.

Podpora bude poskytována společným kulturním projektům a projektům místních společenství, včetně společných kulturních, společenských akcí a volnočasových aktivit, výstav a také dalších aktivit, včetně osvětových, zaměřených na propagaci a udržování společných tradic.

Cíl

Hlavním cílem této oblasti je rozvoj partnerské spolupráce místních komunit a institucí v oblasti zaměřené především na kvalitu společenského života obyvatel, prohlubování jejich identifikace s daným územím. Veškeré podporované aktivity budou realizovány za účelem podpory vytváření společné kulturní identity.

Vymezení podporovaného území

Obce do 2 000 obyvatel na území Olomouckého kraje.

Svazky obcí, pokud bude projekt realizován na území obce do 2000 obyvatel.

Podporované aktivity

Podpora kulturních, společenských a volnočasových projektů

- aktivity v oblasti umění a kultury - živá kultura, výstavy, festivaly apod.;
- volnočasové aktivity – zejména sportovní a zájmová činnost, má-li charakter jednorázových projektů (závody, soutěže);
- společenské akce pro obyvatele např. dožínky, poutě;
- obnova a zachování tradic (dožínky, hodové slavnosti, hasičské soutěže apod.)

- společné mikroregionální vzdělávací aktivity – poznávací semináře pro zástupce více mikroregionů

Výše příspěvku

Minimální částka: 50 000 Kč

Maximální částka: 300 000 Kč

Procentní sazba: maximálně do 60 % celkových způsobilých výdajů projektu

Dílčí shrnutí:

POV je dalším vhodným nástrojem pro financování jednorázových akcí (např. soutěže) a dalších aktivit. V současné době nejsou schváleny oblasti podpory pro příští rok, proto jsou zde uvedeny aktivity schválené pro rok 2008.

4.8 Obecné zásady pro přípravu a financování projektů; financování z rozpočtu Olomouckého kraje

1. Provedení „screeningu“ projektových námětů, vznik a evidence projektového námětu:

- Na základě zpracované studie „Analýza využití sportovních zařízení škol veřejností“ provést sběr konkrétních požadavků – projektových námětů²⁰. Projektové náměty budou evidovány odborem strategického rozvoje kraje po předchozím odsouhlasení věcně příslušným odborem.
- Formulář projektového námětu bude obsahovat všechny potřebné údaje o záměru; jeho obsah je definován Směrnicí Olomouckého kraje²¹, dále i „směrnice“, resp. její přílohou č. 1.
- Projektové náměty budou vkládány do zásobníku (databáze) projektových námětů²². Zásobník projektových námětů bude průběžně aktualizován.

²⁰ Projektový námět je investiční nebo neinvestiční záměr zpracovaný do podoby formuláře projektového námětu.

²¹ Směrnice č. 2/2007 O projektovém řízení Olomouckého kraje.

²² Elektronicky vedená evidence ve správě odboru strategického rozvoje kraje.

- Organizace zřízené nebo založené Olomouckým krajem budou pravidelně příslušnými pracovníky kraje upozorňovány na:
 - možnosti financování projektů v projektovém zásobníku,
 - aktuální stav přípravy dotačních výzev,
 - možnosti odborných konzultací při přípravě projektů pro financování.
- Vznik a evidence projektového námětu se budou řídit pokyny dle „směrnice“ článku 3 – Projektový proces v úpravě dle potřeb této studie:
 - Formulář projektového námětu pro projekty organizací zakládaných nebo zřizovaných Olomouckým krajem vyplní příslušná organizace, věcně příslušný odbor odsouhlasí projektový námět a následně jej předloží odboru strategického rozvoje kraje k evidenci do databáze projektových námětů.
 - Aktualizace databáze projektových námětů probíhá průběžně. Aktualizací databáze projektových námětů se rozumí doplňování nových projektových námětů a odstranění projektových námětů již realizovaných.
 - Odbor strategického rozvoje kraje společně s odborem ekonomickým Krajského úřadu Olomouckého kraje (dále jen odbor ekonomický) předkládá min. 1 x ročně ke schválení Radě Olomouckého kraje seznam projektů doporučených k přípravě projektů, a to před projednáním rozpočtu na příští rok, s vyznačením možností spolufinancování z evropských fondů a vyčíslenými náklady spojenými s přípravou projektu včetně projektové dokumentace.

2. Příprava projektů:

- Příprava projektů probíhá na základě sebraných projektových námětů a na základě požadavků a potřeb uvedených ve studii „Analýza využití sportovních zařízení škol veřejností“.
- Projekt připravuje organizace zřízená nebo založená Olomouckým krajem a současně na jeho přípravu zajišťuje finanční prostředky z vlastních zdrojů, případně z rozpočtu Olomouckého kraje např. formou finančního příspěvku, a to prostřednictvím věcně příslušného odboru.
- O přípravě projektu podává organizace zřízená nebo založená Olomouckým krajem písemnou informaci věcně příslušnému odboru.
- Rada Olomouckého kraje předkládá Zastupitelstvu Olomouckého kraje min. 1 x ročně seznam projektů ke schválení realizace a financování projektů.

- Žadatelem o dotaci z evropských fondů je ten subjekt, který projekt připravil k podání žádosti o dotaci a současně odpovídá za formální a věcnou správnost dokladů a dokumentace podaných k žádosti o dotaci. Příslušný odbor Olomouckého kraje, případně smluvně zajištěný poradenský subjekt poskytne žadateli odbornou pomoc.

3. Realizace a udržitelnost projektů:

- Projekt realizuje organizace zřízená nebo založená Olomouckým krajem a současně zajišťuje finanční prostředky na jeho předfinancování z vlastních zdrojů, případně z rozpočtu Olomouckého kraje, a to prostřednictvím věcně příslušného odboru.
- Za udržitelnost projektu je zodpovědný subjekt, který využívá výstupy projektu. Tento subjekt si zajišťuje součinnost se správcem nabytého majetku.

Shrnutí:

Návrhová část doporučuje **aktivitu** pro výstavbu, přístavbu, rekonstrukci, modernizaci vnitřních a vnějších sportovních areálů škol a jejich přeměnu na volnočasová centra, navrhuje v prioritních stupních **území realizace** těchto aktivit. Za účelem otevření sportovišť pro širokou veřejnost i turisty a podpory zdravého životního stylu doporučuje zkvalitnění doprovodné infrastruktury a doprovodných služeb.

Současně uvádí možné **nástroje pro financování** těchto záměrů z veřejných prostředků:

Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava (modernizace, stavební úpravy, příp. výstavba kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení atd. (popř. prioritní osa 3 s vazbou ke sportovištím primárně pro cestovní ruch); Program rozvoje venkova (stavební obnova, nová výstavba budov, ploch, rozvodů, vytápění, sociálního zařízení v oblasti zdraví, sportu, volnočasových aktivit atd.); Finanční mechanismus EHP / Norska (modernizace a vybavení škol, školních vzdělávacích center atd.); Programy na podporu sportu (neinvestiční a investiční záměry), Program obnovy venkova pro podporu výstav, závodů, soutěží, společenských akcí zejména za účelem vyššího využití sportoviště veřejností, turisty (aktivitu v oblasti umění a kultury).

ZÁVĚR

Využitelnost školských sportovních zařízení žáky:

Tělesná výchova jako součást školních plánů či sportovní kroužky po vyučování vytváří pozitivní vztah ke sportu. Odbornou veřejností je přitom velmi výrazně kritizována nedostatečná hodinová dotace v rámci tělesné výchovy na žáka a týden. Potřebu pohybové aktivity a smysluplného trávení volného času prostřednictvím tělesné výchovy a sportu ve výuce, kroužcích či jiných sdruženích je nezbytné podporovat s ohledem nejen na správný růst a vývoj jedince, upevňování si zdraví, ale i potlačování sociopatologických jevů (šikanování, projevů agrese, intolerance mezi žáky) či vytvoření si smyslu pro kolektiv, cílevědomost a další prvky jako důsledek výchovy. Na základě těchto dílčích závěrů je nezbytné usilovat o rozšíření počtu povinných hodin tělesné výchovy na základních a středních školách, optimálně každý den 1 vyučovací hodina nebo alespoň minimálně 3 hodiny za týden a podporovat nabídku mimoškolních sportovních kroužků. Překážkou pro rozšíření tělesné výchovy na většině škol je zastaralost sportovních zařízení, jejich nedostatek a absence koncepce jejich účelné výstavby, modernizace a údržby, stejně jako finanční prostředky na zajištění jejich provozu.

Současně mohou být školská sportovní zařízení využívána žáky v mimoškolní době, s tím, že touto variantou by mohly být plněny cíle tělesného rozvoje a kultury a současně neohrozit či výrazně neomezit hodinovou dotaci jiných předmětů. V tomto ohledu však z předložené analýzy a výzkumu vyplývá, že žáci (resp. i jejich pedagogové či vedoucí odpovědné osoby) by měli v relativně velkém množství případů mít lepší a více vyhovující podmínky.

Využitelnost školských sportovních zařízení veřejností a turisty:

Zvýšením využitelnosti školských sportovních zařízení žáky škol v rámci povinné výuky i volitelnými kroužky a mimoškolními aktivitami v oblasti tělesné výchovy, kultury a sportu je a bude způsoben nedostatek kapacit pro jejich další využívání veřejností či turisty. Vhodné bude podporovat budování sportovních hal či multifunkčních zařízení, rozšiřování stávajících areálů, zkvalitňovat a modernizovat sportoviště (povrch, uzpůsobení více druhům sportu, náradí, hygienické zařízení apod.), výrazně zkvalitňovat venkovní hřiště a přilehlé prostory, např. navrhnout a realizovat jejich zastřešení či vybudovat nafukovací haly, čímž se výrazně zvýší možnosti dalšího využívání veřejností mimo výuku a potřeby škol, a to i za nepříznivého počasí. Mládež a dospělí mohou i nadále pozitivně ovlivňovat své zdraví, zlepšovat tělesnou kondici a minimalizovat zdravotní oslabení. Zejména u mládeže je důležité

nadále podporovat smysluplné využití volného času jako prevenci sociálně–patologických jevů – prevenci drogové závislosti, alkoholismu, kriminality a dalších negativních jevů. Sport tak plní nadále výchovnou funkci obsahující různé motivační prvky. Aktivní způsob života napomáhá snaze také občanům se zdravotním postižením vyrovnat se úspěšně s handicapem a v integraci do společnosti.

Nezbytným doplňkem je zkvalitnění doprovodných služeb za účelem otevření sportovišť zejména pro turisty, protože většina školských sportovních zařízení není turistům přístupná a mnohdy jsou jedinou možnou nabídkou rekreace a sportu v destinaci. Důvodem může být vyčerpaná časová rezerva k nabízení sportovišť mimo pravidelné aktivity (výuka, kroužky, volné hodiny pro sdružení, organizace apod.), nevyhovující – nedostatečná nabídka druhů sportů pro turisty, nemožnost poskytnutí sportovního náčiní a vybavení atd.

Majitelé školních sportovišť by měli začít aktivně spolupracovat s managementy cestovního ruchu obce či regionu při propagaci svých sportovišť směrem k návštěvníkům a turistům. Sportoviště by se měla stát nedílnou součástí nabídky cestovního ruchu obce či regionu. Management cestovního ruchu obci či regionu zapojí sportoviště do produktů cestovního ruchu a zabezpečí tím sportovištím zvýšení návštěvnosti a ekonomický příjem.

Ve výsledku lze dosažené výstupy shrnout v tom smyslu, že v rámci jednotlivých analyzovaných ORP existují poměrně patrné a v praxi existující disparity, které mají za důsledek nejen potenciální bezpečnostní rizika či nedostatečné využití stávajících kapacit s ohledem na jejich distribuci v rámci regionu. Do jisté míry se celkový vývoj odehrává neplánovitě, živelně a bez ohledu na obecnější a širší potřeby. V tomto smyslu je významná zejména oblast využití sportovních zařízení v rámci cestovního ruchu a mimoškolních aktivit. Tím bude dosaženo nejen vyšší ekonomické efektivity investovaných finančních prostředků, nýbrž tím bude posílena konkurenceschopnost celého Olomouckého kraje v oblasti cestovního ruchu. V konečném důsledku jsou dopady zvyšování kvality a využitelnosti (resp. využití) školských sportovních zařízení pozitivní směrem k celkovému hospodářskému rozvoji Olomouckého kraje s ohledem na zdravotní stav obyvatelstva a s ním související efektivitu práce a snižování nákladů v době pracovní neschopnosti či omezené pracovní schopnosti. Konečně, v přímé korelaci s kýženým rozvojem školských sportovišť bude následně docházet k rozvoji dalších odvětví a to zejména v oblasti sportu, kultury a souvisejícího ekonomického odvětví cestovního ruchu.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Analýza sportovních zařízení škol veřejností, Dotazníkové šetření mezi řediteli škol. Příloha: Odpovědi jednotlivých škol ve formě dotazníků (elektronická forma).

Příloha č. 2: Analýza sportovních zařízení škol veřejností, Dotazníkové šetření mezi veřejností. Příloha: Odpovědi veřejnosti ve formě dotazníků (elektronická forma).

Příloha č. 3: Pasportizace školských sportovních zařízení (elektronická forma – access).

ZDROJE

KUČERA, Miroslav, MÁČEK, Miloš. *Sport mládeže očima lékaře*. 1. vyd. Praha : Olympia, 1975. 183 s. ISBN 27-043-75.

SVOBODA, Bohumil. *Sport a výchova : Pedagogicko-psychologické základy sportu*. 1. vyd. Praha : Olympia, 1971. 207 s. ISBN 27-065-71.

MŠMT: Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v České republice : Usnesení vlády č.2/1999 ze dne 6. ledna 1999. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 1999 [cit. 2008-10-12]. Dostupný z WWW: < <http://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-politiky-v-telovychove-a-sportu-v-ceske-republice>>.

Evropská komise. *Bílá kniha : Strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou {SEK(2007) 706}*. Eur-lex [online]. 2007 [cit. 2008-10-14]. Dostupný z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0279:CS:NOT>>.

Evropská charta sportu Dostupný z WWW: <<http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>>

Strategie rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji, 2007.

Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava, verze 12.

Pravidla a postupy pro implementaci finančních mechanismů EHP / Norska 2004 – 2009.

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013, Praha, květen 2007.

Státní podpora sportu. Veřejné vyhlášení programů pro rok 2008.

Program obnovy venkova Olomouckého kraje na rok 2008.

Směrnice č. 2/2007 O projektovém řízení Olomouckého kraje.

Podpora rozvoje
Olomouckého kraje

ZHOTOVITEL:

Regionální agentura pro rozvoj středí Moravy

Horní náměstí 5

772 00 Olomouc

